

Сьогодні у номері:

Про безоплатну правову допомогу	3
Президентський кадровий резерв "Нова еліта нації" як складова частина реалізації Стратегії державної кадрової політики.....	5
Атестація працівників підприємств, установ, організацій.....	7
Порядок присвоєння прізвища, імені, по батькові дитини при державній реєстрації народження.....	8
Порядок зміни імені.....	9
Поняття та види особистих немайнових прав.....	10
Особливості виконання рішень у разі відкриття кількох виконавчих проваджень, щодо одного боржника.....	11
Особливості порядку видачі документів виконавчого провадження.....	11
Місце виконання рішення суду	12
Вимоги до клопотання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду.....	12
Судовий контроль за виконанням судових рішень.....	13
Порядок розпорядження майном, конфіскованим за рішенням суду і переданим органам державної виконавчої служби	14
Арешт і вилучення майна боржника	15
Відводи у виконавчому провадженні	16
Порядок приймання державним виконавцем коштів.....	16
Порядок виплати стягнутих грошових сум.....	17
Особливості звернення стягнення на майно боржника - юридичної особи.....	18
Час провадження виконавчих дій.....	18
Звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності із застосуванням примусових заходів виховного характеру.....	19
Виконання рішень судів у немайнових спорах.....	19
Перелік нормативно-правових актів, що зареєстровані Головному управлінні юстиції у Полтавській області протягом I кварталу 2012 року.....	20
На шляху нормативного забезпечення впровадження Закону України "Про державну службу".....	22
Спеціальна перевірка щодо осіб, які претендують на зайняття посад, пов'язаних із виконанням функцій держави або місцевого самоврядування.....	23

Редакційна колегія

Начальник

Головного управління юстиції
у Полтавській області
Колотілова Тетяна Михайлівна

Заступник начальника

Головного управління юстиції
у Полтавській області
Зубарева Світлана Віталіївна

Начальник Головного Управління
праці та соціального захисту
населення Полтавської обласної
державної адміністрації
Корнієнко Людмила Василівна

Заступник начальника

Головного управління освіти і науки
Полтавської обласної державної
адміністрації
Горбаньова Світлана Володимирівна

Заступник начальника, Головного
управління - начальник управління
інформаційної політики Головного
управління інформації та
внутрішньої політики
Полтавської обласної державної
адміністрації
Коробов Олег Ігорович

Голова комісії з питань забезпечення
законності та правопорядку
Полтавської обласної ради
Хрїстов Дмитро Іванович

Начальник відділу правової роботи,
правової освіти та державної
реєстрації нормативно - правових
актів Головного управління юстиції
у Полтавській області
Давиденко Олена Михайлівна

Головний редактор
Карюк Світлана Володимирівна

Наступний номер газети вийде 25 травня 2012 року

Юридично-інформаційна газета "Правовий вісник"

Свідоцтво про державну реєстрацію Серія ПЛ №788-45 Р від 11 квітня 2007р.

Засновник: Головне управління юстиції у Полтавській області,
видається за кошти Полтавської обласної ради, згідно програми "Правової освіти
населення області 2011-2015 роки".

Адреса: 36022 м. Полтава, пров. Рибальський, 10 "а".

Тел. факс: (0532) 57-26-14, (050) 63-12-862

Тираж 1000 примірників. Оригінал- макет ПП "Сонатта" Друк: ПП "ІнАрт"

Редакція не несе відповідальність за зміст статей і рекламних оголошень.

Передрук матеріалів без погодження з редакцією заборонено.

Про безоплатну правову допомогу

бездіяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб з питань надання безоплатної правової допомоги.

Кор.: Тетяно Михайлівно, Закон України "Про безоплатну правову допомогу" передбачає надання двох видів безоплатної правової допомоги - первинної та вторинної. Що означає первинна, і що означає вторинна правова допомога?

Колотілова Т.М.: Поняття первинної та вторинної правової допомоги є різними як за своєю формою і змістом, так і за способом реалізації.

Безоплатна первинна правова допомога охоплює:

- надання правової інформації;
- надання консультацій і роз'яснень з правових питань;
- складання заяв, скарг та інших документів правового характеру (крім процесуальних);
- надання допомоги в забезпеченні доступу осіб до безоплатної вторинної правової допомоги та медіації.

Безоплатна вторинна правова допомога полягатиме у наданні таких правових послуг як:

- захист від обвинувачення;
- здійснення представництва інтересів осіб, які мають право на безоплатну вторинну правову допомогу, в судах, інших державних органах, органах місцевого самоврядування, перед іншими особами;
- складання процесуальних документів.

Кор.: Відповідно до Закону безоплатна правова допомога фінансується за рахунок видатків Державного бюджету України. Тетяно Михайлівно, хто має право на отримання безкоштовної первинної допомоги і куди можна звернутися для отримання такої допомоги?

Колотілова Т.М.: Отримати таку допомогу має право не лише громадяни України, а й іноземні громадяни, особи без громадянства, біженці, тобто усі особи, які перебувають під юрисдикцією України.

Відповідно до Закону суб'єктами надання безоплатної первинної правової допомоги в Україні є:

- 1) органи виконавчої влади;
- 2) органи місцевого самоврядування;
- 3) фізичні та юридичні особи приватного права;
- 4) спеціалізовані установи.

На сьогоднішній безоплатна первинна допомога вже надається:

- у системі органів юстиції Полтавської області можна отримати безоплатну первинну правову допомогу на базі 33 громадських приймалень, створені і діють при управліннях юстиції, а також у виїзних консультативних пунктах, в роботі яких беруть участь працівники

органів юстиції;

- при місцевих державних адміністраціях, центрах соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, виконавчих органах районних, міських рад також діють громадські приймальні з надання безоплатної правової допомоги та виїзні консультативні пункти для надання правової допомоги громадянам віддалених районів сільської місцевості.

Кор.: Тетяно Михайлівно, чи встановлено якийсь порядок та теміни для розгляду звернення про надання безоплатної первинної допомоги?

Колотілова Т.М.: Звернення про надання безоплатної первинної допомоги надсилаються або подаються особами, які досягли повноліття безпосередньо до центральних та місцевих органів виконавчої влади, територіальних органів центральних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування відповідно до їх компетенції, які протягом 30 календарних днів мають надати відповідні правові послуги.

Якщо у зверненні міститься прохання лише про надання правової інформації, то відповідна інформація надається протягом п'ятнадцяти днів з дня отримання звернення.

Звернення, що стосуються дітей, надсилаються або подаються їх законними представниками.

Звернення, що стосуються осіб, визнаних судом недієздатними, або дієздатність яких обмежена судом, надсилаються або подаються їх опікунами чи піклувальниками.

Кор.: Тетяно Михайлівно, іноді громадяни звертаються не до тих органів, які можуть вирішити їх питання. Як розглядаються такі звернення?

Колотілова Т.М.: У разі виникнення ситуації, коли питання, порушені у зверненні, не належать до компетенції органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування, до якого воно надійшло, таке звернення переадресується у п'ятиденний строк до відповідного органу, про що повідомляється особа, яка подала звернення.

Кор.: Тетяно Михайлівно, чи можуть громадяни звернутися на особистий прийом для отримання безоплатної первинної правової допомоги?

Колотілова Т.М.: Так, Законом України "Про безоплатну правову допомогу" визначено, що органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування зобов'язані проводити особистий прийом осіб, які потребують безоплатної первинної правової допомоги, з питань, що належать до їх компетенції, в установлені дні та години відповідно

Начальник

Головного управління юстиції
у Полтавській області
Т.М. Колотілова

У Конституції України та деяких спеціальних законах України закріплені права громадян на безоплатну правову допомогу, проте реалізація такого права у повному обсязі була неможливою через відсутність єдиної законодавчо визначеної політики у сфері надання правової допомоги за рахунок коштів держави. Про те, як на сьогодні законодавством врегульовано право громадян на безоплатну правову допомогу редакція газети "Правовий вісник" попросила розповісти начальника Головного управління юстиції у Полтавській області Колотілову Тетяно Михайлівну?

Колотілова Т.М.: Україна, ратифікувавши Європейську конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод 1950р. та Міжнародний пакт про громадянські та політичні права 1966р., взяла на себе зобов'язання створити умови та можливості для надання безоплатної правової допомоги малозабезпеченим особам при обвинуваченні у вчиненні кримінального правопорушення.

9 липня 2011 року набрав чинності Закон України "Про безоплатну правову допомогу", який став правовою базою та визначив механізм для реалізації закріпленого статтею 59 Конституції України права кожного громадянина на правову допомогу, зокрема, у випадках, коли вона відповідно до закону повинна надаватись безоплатно.

Прийнятий Закон визначає порядок і підстави надання безоплатної правової допомоги, види безоплатної правової допомоги, суб'єктів її надання, державні гарантії щодо надання безоплатної правової допомоги, повноваження органів виконавчої влади у цій сфері, порядок оскарження рішень, дій чи

до затвердженого графіка. Графік прийому осіб повинен бути доведений до відома громадян.

Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування забезпечують проведення особистого прийому осіб висококваліфікованими працівниками, які можуть чітко і доступно надати роз'яснення положень законодавства та консультації з питань реалізації прав і свобод людини і громадянина та виконання обов'язків.

Кор.: Тетяно Михайлівно Законом України "Про безоплатну правову допомогу" передбачено надання первинної безоплатної правової допомоги спеціалізованими установами. Що це за установи, чи існують вони в у Полтавській області?

Колотілова Т.М.: Законом України "Про безоплатну правову допомогу" передбачено, що органи місцевого самоврядування з урахуванням потреб територіальної громади відповідної адміністративно-територіальної одиниці можуть утворювати в порядку, встановленому законом, спеціалізовані установи з надання безоплатної первинної правової допомоги.

Такі спеціалізовані установи є неприбутковими організаціями, користуються правами юридичної особи, мають власні бланки, печатки із своїм найменуванням, фінансуються за рахунок коштів місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством.

Органи місцевого самоврядування можуть укладати з юридичними особами приватного права, які відповідно до свого статуту мають право надавати правову допомогу, договори про надання на постійній або тимчасовій основі первинної правової допомоги на території відповідної адміністративно-територіальної одиниці. Також можуть залучати до надання безоплатної первинної правової допомоги адвокатів або інших фахівців у відповідній галузі права.

Нажаль, а ні у Полтаві, а ні у Полтавській області такої установи ще не має.

Кор.: Тетяно Михайлівно, ми з вами вже говорили, що вторинна правова допомога - це захист від обвинувачення; здійснення представництва в судах, інших державних органах та органах місцевого самоврядування; складання процесуальних документів. А які категорії громадян мають право на отримання такої безоплатної допомоги?

Колотілова Т.М.: Право на безоплатну вторинну правову допомогу, на відміну від первинної, мають лише окремі категорії осіб, визначені Законом, з урахуванням двох критеріїв - критерію малозабезпеченості та належності до тих категорій осіб, для яких законами вже закріплено право на безоплатну

правову допомогу. Це:

- 1) особи, які перебувають під юрисдикцією України, якщо середньомісячний сукупний дохід їхньої сім'ї нижчий суми прожиткового мінімуму, розрахованого та затвердженого відповідно до Закону України "Про прожитковий мінімум" для осіб, які належать до основних соціальних і демографічних груп населення, інваліди, які отримують пенсію або допомогу, що призначається замість пенсії, у розмірі менше двох прожиткових мінімумів для працездатних осіб,
- 2) діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, безпритульні діти, діти, які можуть стати або стали жертвами насильства в сім'ї;
- 3) особи, до яких застосовано адміністративне затримання;
- 4) особи, до яких застосовано адміністративний арешт;
- 5) підозрювані у вчиненні злочину особи, які затримані органами дізнання та слідства;
- 6) особи, до яких як запобіжний захід обрано взяття під варту. Така допомога надається протягом 72 годин з моменту затримання.
- 7) особи, у справах яких відповідно до положень Кримінально-процесуального кодексу України участь захисника є обов'язковою;
- 8) особи, на яких поширюється дія Закону України "Про біженців";
- 9) ветерани війни та особи, на яких поширюється дія Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", особи, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, особи, які належать до числа жертв нацистських переслідувань (стосовно питань, пов'язаних з їх соціальним захистом);
- 10) особи, щодо яких суд розглядає справу про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи, визнання фізичної особи недієздатною та поновлення цивільної дієздатності фізичної особи (протягом розгляду справи в суді);
- 11) особи, щодо яких суд розглядає справу про надання психіатричної допомоги в примусовому порядку (протягом розгляду справи в суді);
- 12) особи, реабілітовані відповідно до законодавства України (стосовно питань, пов'язаних з реабілітацією).

Право на безоплатну вторинну правову допомогу також мають громадяни держав, з якими Україна уклала відповідні міжнародні договори про правову допомогу, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, а також іноземці та особи без громадянства відповідно до міжнародних договорів, учасником яких є Україна, якщо такі договори зобов'язують держав-учасниць надавати певним категоріям осіб безоплатну правову допомогу.

Кор.: Тетяно Михайлівно, у яких випадках громадянину може бути відмов-

лено в наданні безоплатної вторинної правової допомоги?

Колотілова Т.М.: Особі може бути відмовлено в наданні безоплатної вторинної правової допомоги за наявності хоча б однієї з таких підстав:

- 1) особа не належить до жодної з категорій осіб, передбачених частиною першою статті 14 Закону України "Про безоплатну правову допомогу";
- 2) особа подала неправдиві відомості або фальшиві документи з метою віднесення її до однієї категорій осіб, які мають право на безоплатну вторинну правову допомогу;
- 3) вимоги особи про захист або відновлення її прав є неправомірними;
- 4) особі раніше надавалася безоплатна вторинна правова допомога з одного і того ж питання;
- 5) особа використала всі національні засоби правового захисту у справі, з якої звертається за наданням безоплатної вторинної правової допомоги.

У разі якщо особі відмовлено в наданні безоплатної вторинної правової допомоги, до рішення про відмову додається письмове роз'яснення про порядок звернення до відповідних міжнародних судових установ чи відповідних органів міжнародних організацій, членом або учасником яких є Україна.

Кор.: Тетяно Михайлівно, на жаль, на сьогодні, вторинна безоплатна правова допомога ще не надається, проте відповідно до Закону України "Про безоплатну правову допомогу" хто її буде надавати?

Колотілова Т.М.: Відповідно до зазначеного Закону суб'єктами надання безоплатної вторинної правової допомоги в Україні є:

- 1) центри з надання безоплатної вторинної правової допомоги;
- 2) адвокати, включені до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на постійній основі за контрактом;
- 3) адвокати, включені до Реєстру адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу на тимчасовій основі на підставі договору.

Кор.: Тетяно Михайлівно, на Вашу думку, що є основним фактором успіху у впровадженні Закону України "Про безоплатну правову допомогу"?

Колотілова Т.М.: Важливим фактором успіху у впровадженні Закону України "Про безоплатну правову допомогу" є організація і підтримка ефективного постійного діалогу задля консенсусу з ключових питань формування системи серед головних учасників цього процесу. Насамперед, це адвокатура, а також міліція, органи місцевого самоврядування та громадські організації.

Президентський кадровий резерв "Нова еліта нації", як складова частина реалізації Стратегії державної кадрової політики

**Начальник
Управління державної служби
Головного управління
державної служби України
у Полтавській області
О.І.Черчатий**

5 квітня 2012 року в рамках реалізації Стратегії державної кадрової політики видано Указ Президента України №246/2012 "Про Президентський кадровий резерв "Нова еліта нації". Цей резерв започатковано з метою підтримки професійної кар'єри найбільш обдарованих громадян України, залучення їх до впровадження реформ у сферах державного управління.

Указом затверджено "Положення про Президентський кадровий резерв "Нова еліта нації" та "Положення про Комісію з питань Президентського кадрового резерву "Нова еліта нації".

Утворено Комісію з питань Президентського кадрового резерву "Нова еліта нації", головою якої призначено Главу Адміністрації Президента України С.В. Львовчкіна. Секретарем Комісії, згідно з Положенням, є Голова національного агентства України з питань державної служби.

Національному агентству України з питань державної служби доручено розробити за участю Національної академії державного управління при Президенті України та затвердити до 1 травня 2012 року порядок оцінювання учасників конкурсу з добору кандидатів до Президентського кадрового резерву.

Кабінету Міністрів України повинен забезпечувати при здійсненні добору кандидатів на посади, призначення на які здійснюється Президентом України або Кабінетом Міністрів України, урахування підготовки у Президентському кадровому резерві та передбачати

щороку під час розроблення проекту закону про Державний бюджет України видатки на забезпечення функціонування Президентського кадрового резерву.

Президентський кадровий резерв формується на принципах загальнодоступності, об'єктивності, прозорості. Добір кандидатів до Президентського кадрового резерву та внесення Президентом України відповідних пропозицій здійснюється Комісією з питань Президентського кадрового резерву "Нова еліта нації" на підставі рекомендацій Національного агентства України з питань державної служби.

Встановлено граничну чисельність Президентського кадрового резерву - 500 осіб. Його формування здійснюється поетапно, шляхом зарахування протягом п'яти років до 100 осіб щороку. Список осіб, зарахованих до Президентського кадрового резерву, затверджується Президентом України.

Строк перебування особи у Президентському кадровому резерві становить п'ять років, крім випадків дострокового припинення перебування особи у Президентському кадровому резерві.

Президентський кадровий резерв формується з урахуванням квот за відповідними пріоритетними сферами державного управління, які визначаються, виходячи з потреб цих сфер у кадрах, і затверджуються Комітетом з економічних реформ щороку до 1 березня.

Добір кандидатів до Президентського кадрового резерву здійснюється на конкурсній основі. Конкурс складається з таких етапів:

- 1) оприлюднення оголошення про проведення конкурсу;
- 2) прийом документів від осіб, які бажають узяти участь у конкурсі;
- 3) проведення оцінювання учасників конкурсу;
- 4) добір кандидатів.

Оголошення про проведення конкурсу оприлюднюється Комісією на веб-сайті Офіційного інтернет-представництва Президента України до 20 березня.

Встановлено досить високі вимоги до учасників конкурсу. До участі в ньому допускаються громадяни України, які на день подання документів не досягли сорока років, відповідають установленим законом вимогам для вступу на державну службу, а також:

- вільно володіють державною мовою та однією з мов Європейського Союзу;

- мають повну вищу освіту відповідно до пріоритетних сфер державного управління;

- мають стаж роботи не менше десяти років (у тому числі не менше п'яти років стажу державної служби та/або служби в органах місцевого самоврядування, із них не менш як три роки на керівних посадах, чи не менше п'яти років стажу на керівних посадах у відповідних сферах соціально-економічного розвитку).

Не може бути зарахована до Президентського кадрового резерву чи перебувати в ньому особа, яка не відповідає цим вимогам або визнана судом обмежено дієздатною або недієздатною; позбавлена в установленому порядку права займати відповідні посади на визначений строк; має судимість за вчинення умисного злочину, якщо ця судимість не погашена і не знята в установленому законом порядку; звільнена з посади у зв'язку з притягненням до відповідальності за корупційне правопорушення та якій рішенням суду заборонено займатися діяльністю, пов'язаною з виконанням функцій держави, місцевого самоврядування або такою, що прирівнюється до цієї діяльності.

Для участі у конкурсі особа, яка відповідає установленим цим Положенням вимогам, особисто подає до територіального органу Нацдержслужби України за місцем проживання заяву та документи, перелік яких визначений у Положенні. Крім того, подаються тези публічного виступу з презентації власного досвіду реалізації проекту чи ідеї проекту у відповідній пріоритетній сфері державного управління, викладені державною мовою та однією з мов Європейського Союзу, рекомендаційні листи фахівців у відповідних сферах державного управління (за наявності) та додаткова інформація про освіту.

Прийом цих документів здійснюється відповідними територіальними органами Нацдержслужби України з 25 березня до 1 травня. Списки осіб, допущених до конкурсу, оприлюднюються територіальними органами Нацдержслужби України на їх веб-сайтах та офіційному веб-сайті Нацдержслужби України.

Оцінювання учасників конкурсу проводиться з 1 по 30 червня інтерв'ю-

центрами, функції яких здійснюють регіональні інститути державного управління Національної академії державного управління при Президентові України, а в інших областях, Автономній Республіці Крим, містах Києві та Севастополі - центри перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів державної влади, органів місцевого самоврядування, державних підприємств, установ та організацій. Порядок оцінювання учасників конкурсу визначається Нацдержслужбою України за погодженням із Національною академією державного управління при Президентові України.

Методичне забезпечення діяльності інтерв'ю-центрів здійснюється Національною академією державного управління при Президентові України.

Результати оцінювання учасників конкурсу у вигляді рейтингових списків відповідно до суми отриманих балів передаються інтерв'ю-центрами відповідним територіальним органам Нацдержслужби України до 1 липня. Територіальні органи Нацдержслужби України складають за рейтинговим принципом списки осіб, які отримали найкращі результати і можуть бути рекомендовані для зарахування до Президентського кадрового резерву у межах квот за кожною пріоритетною сферою державного управління. Такі списки оприлюднюються на веб-сайтах територіальних органів Нацдержслужби України та офіційному веб-сайті Нацдержслужби України до 5 липня. Пакети документів осіб, які можуть бути рекомендовані для зарахування до Президентського кадрового резерву, у тому числі матеріали їх оцінювання, територіальні органи Нацдержслужби України передають Нацдержслужбі України до 8 липня.

Нацдержслужба України попередньо опрацює документи осіб, які можуть бути рекомендовані для зарахування до Президентського кадрового резерву, у тому числі організує перевірку відомостей, що містяться у поданих документах. Така перевірка здійснюється у порядку, визначеному для проведення спеціальної перевірки відомостей щодо осіб, які претендують на зайняття посад, пов'язаних із виконанням функцій держави або місцевого самоврядування.

У разі встановлення за результатами перевірки факту подання особою, яка може бути рекомендована для зарахування до Президентського кадрового резерву, неправдивих відомостей, виявлення обставин, що унеможливають зарахування особи до Президентського кадрового резерву, такі особи до дальшої участі в конкурсі не

допускаються, про що їм повідомляється Нацдержслужбою України.

За результатами попереднього опрацювання документів Нацдержслужба України формує зведений список осіб, рекомендованих для зарахування до Президентського кадрового резерву, за кожною пріоритетною сферою державного управління у кількості, що вдвічі перевищує відповідну квоту, оприлюднює зведені списки за всіма пріоритетними сферами державного управління на офіційному веб-сайті Нацдержслужби України і передає їх на розгляд Комісії до 1 вересня.

Нацдержслужба України забезпечує запрошення осіб, рекомендованих для зарахування до Президентського кадрового резерву, на засідання Комісії.

Комісія розглядає передані Нацдержслужбою України документи, проводить співбесіди з особами, рекомендованими для зарахування до Президентського кадрового резерву, заслуховує їх публічні виступи з презентації власного досвіду реалізації проекту чи ідеї проекту у відповідній пріоритетній сфері державного управління (тривалістю до 5 хвилин) та приймає рішення щодо кандидатів до Президентського кадрового резерву за квотою по кожній пріоритетній сфері державного управління. Рішення Комісії разом із проектом розпорядження Президента України про затвердження списку осіб, зарахованих до Президентського кадрового резерву, подається Комісією на розгляд Президентові України до 15 листопада.

Особа вважається зарахованою до Президентського кадрового резерву з дати набрання чинності розпорядженням Президента України про затвердження списку осіб, зарахованих до Президентського кадрового резерву.

Особи, зараховані до Президентського кадрового резерву, зобов'язані брати участь у запланованих заходах із професійного розвитку та подавати щорічні звіти до відповідних територіальних органів Нацдержслужби України звіт про участь у запланованих заходах із професійного розвитку.

Територіальні органи Нацдержслужби України проводять з особами, зарахованими до Президентського кадрового резерву, координаційну роботу щодо їх професійного розвитку. Перелік заходів із професійного розвитку осіб, зарахованих до Президентського кадрового резерву, складений за пропозиціями Національної академії державного управління при Президентові України та заінтересованих міністерств, затверджується Нацдержслужбою України щороку до 1 листопада.

Комісія щороку до 1 лютого інформує Президента України про стан виконан-

ня особами, зарахованими до Президентського кадрового резерву, запланованих заходів із професійного розвитку і подає пропозиції щодо дострокового припинення перебування осіб у Президентському кадровому резерві.

Перебування особи у Президентському кадровому резерві може припинитися достроково у випадку невиконання визначених вимог.

У 2012 році формування Президентського кадрового резерву "Нова еліта нації" здійснюється у більш стислі строки: квоти за відповідними пріоритетними сферами державного управління затверджуються до 1 травня;

- оголошення про проведення конкурсу з добору кандидатів до Президентського кадрового резерву оприлюднюється до 7 травня; прийом документів від осіб, які бажають узяти участь у конкурсі з добору кандидатів до Президентського кадрового резерву, здійснюється з 10 травня до 25 червня; списки осіб, допущених до конкурсу з добору кандидатів до Президентського кадрового резерву, оприлюднюються до 27 червня; оцінювання учасників конкурсу з добору кандидатів до Президентського кадрового резерву проводиться з 5 по 25 липня; результати оцінювання передаються територіальним органам Національного агентства України з питань державної служби до 1 серпня; списки осіб, які отримали найкращі результати оцінювання і можуть бути рекомендовані для зарахування до Президентського кадрового резерву, складаються і оприлюднюються до 5 серпня; пакети документів осіб, які можуть бути рекомендовані для зарахування до Президентського кадрового резерву, у тому числі матеріали щодо їх оцінювання, передаються Національному агентству України з питань державної служби до 8 серпня; попереднє опрацювання документів осіб, які можуть бути рекомендовані для зарахування до Президентського кадрового резерву, формування та оприлюднення зведених списків осіб, рекомендованих для зарахування до Президентського кадрового резерву, здійснюється до 1 вересня; внесення Президентові України пропозицій щодо кандидатів до Президентського кадрового резерву здійснюється до 15 листопада.

Особи, зараховані до Президентського кадрового резерву у 2012 році, подають перший звіт про участь у запланованих заходах з професійного розвитку до 1 грудня 2013 року.

Консультації з питань формування резерву можна отримати в Управлінні державної служби Головного управління державної служби України в Полтавській області (веб-сайт: <http://nuds.gov.ua/sub/poltavska>).

Атестація працівників підприємств, установ, організацій

Атестація працівників - найважливіша складова системи роботи з кадрами, з допомогою якої керівник має змогу вдосконалювати кадровий склад підприємства, установ чи організації.

Атестація - процедура оцінки професійного рівня працівників кваліфікаційним вимогам і посадовим обов'язкам, проведення оцінки їх професійного рівня.

Мета атестації - раціональне розміщення працівників, ефективне використання їх знань, навичок, умінь.

5 лютого 2012 року набрав чинності Закон "Про професійний розвиток працівників". Законом передбачено загальний порядок проведення атестації персоналу. Всі роботодавці можуть проводити атестацію працівників. Категорії працівників, які підлягають атестації, та періодичність її проведення визначаються колективним договором. На підприємствах, в установах та організаціях, у яких не укладаються колективні договори, категорії працівників, які підлягають атестації, строки та графік її проведення визначаються роботодавцем за погодженням з виборним органом первинної профспілкової організації.

Атестація проводиться не частіше ніж один раз на три роки. Атестацію проводять за рішенням роботодавця, яким затверджуються положення про проведення атестації, склад атестаційної комісії, графік проведення атестації. Інформація про проведення атестації доводиться до відома працівників не пізніше ніж за два місяці до її проведення.

Не підлягають атестації:

- працівники, які відпрацювали на відповідній посаді менше одного року;
- вагітні жінки;
- особи, які здійснюють догляд за дитиною віком до трьох років або дитиною-інвалідом, інвалідом дитинства;
- одинокі матері або одинокі батьки, які мають дітей віком до чотирнадцяти років;
- неповнолітні;
- особи, які працюють за сумісництвом.

Законом чи колективним договором можуть установлюватися інші категорії працівників, які не підлягають атестації.

Атестаційна комісія приймає рішення про відповідність або невідповідність працівника займаній посаді або виконуваній роботі.

Якщо прийнято рішення про відповідність працівника займаній посаді або виконуваній роботі комісія може рекомендувати роботодавцеві зарахувати його до кадрового резерву, присвоїти чергову категорію, встановити надбавку до заробітної плати або збільшити її розмір, організувати стажування на більш високій посаді або направити на підвищення кваліфікації з метою просування по роботі.

Якщо прийнято рішення про невідповідність працівника займаній посаді або виконуваній роботі комісія може рекомендувати роботодавцеві перевести працівника за його згодою на іншу посаду чи роботу, що відповідає його професійному рівню, або направити на навчання з подальшою (не пізніше ніж через рік) повторною атестацією. Рекомендації комісії з відповідним обґрунтуванням доводяться до відома працівника у письмовій формі.

Однак згідно з пункту 11 Загальних положень Довідника кваліфікаційних вимог професій працівників, затвердженого наказом Міністрації та соціалітики України від 29.12.04 № 336, особи, які не мають відповідної освіти, однак мають достатній практичний досвід роботи та успішно виконують обов'язки й завдання, можуть, як виняток, залишатися на займаній посаді або призначені на відповідні посади за рекомендацією атестаційної комісії.

У разі відмови працівника від переведення на іншу посаду чи роботу, що відповідає його кваліфікаційному рівню, або від професійного навчання за рахунок коштів роботодавця роботодавець за результатами атестації має право звільнити працівника відповідно до Кодексу законів про працю України. Працівник може оскаржити результати атестації у порядку, встановленому законодавством.

При цьому слід враховувати, що при судовому розгляді справ про звільнення за пунктом 2 статті 40 Кодексу законів про працю України висновки атестаційної комісії щодо кваліфікації працівника підлягають оцінці у сукупності з іншими доказами по справі.

**Головний спеціаліст
відділу правової роботи,
правової освіти та державної
реєстрації
нормативно-правових актів
ГУЮ у Полтавській області
О.А. Неймет**

Про стан розгляду звернень та особистого прийому громадян органами юстиції

Полтавської області протягом

I кварталу 2012 року

(в порівнянні з

I кварталом 2011 року)

Протягом I кварталу 2012 року до органів юстиції Полтавської області надійшло 434 звернення (у I кварталі 2011 року - 493) (далі у дужках зазначаються дані за I квартал 2011 року).

Із звернень, що надійшли: заяв - 321 (385), скарг - 113 (108), пропозицій - 0 (0).

Із загальної кількості звернень: 335 (420) - з питань виконання рішень судів, 22 (18) - з питань організації роботи нотаріату, 2 (4) - з питань організації роботи органів державної реєстрації актів цивільного стану, 75 (51) - з інших питань.

Усі звернення розглянуті з дотриманням строків, передбачених Законом України "Про звернення громадян".

Надійшло 60 повторних звернень, з яких: заяв - 38, скарг - 22 (24, з них: заяв - 17, скарг - 7).

Через вищі органи влади надійшло: з Міністерства юстиції України: 59 звернення (87), через Урядову "гарячу лінію": 56 (25) звернення, від інших державних органів надійшло 102 звернення (82). Від заявників надійшло 217 звернень (299).

Головним та районними, міськими, міськрайонними управліннями юстиції проводиться значна робота з питань правової освіти населення, діє "пряма гаряча" телефонна лінія, телефон довіри.

З метою надання консультативної юридичної допомоги малозахисним верствам населення при Головному управлінні юстиції та органах юстиції області створені громадські приймальні, які діють на підставі Положення про громадську приймальню. Протягом I кварталу 2012 року до громадських приймальень органів юстиції області звернулося 1608 (2097) громадян.

До керівництва органів юстиції області на особистий прийом звернулось 1366 особи (1392).

Робота зі зверненнями громадян у Головному управлінні юстиції у Полтавській області

Протягом I кварталу 2012 року до Головного управління юстиції у Полтавській області надійшло 391 звернення громадян (387): заяв - 292 (290), скарг - 99 (97), пропозицій - 0 (0).

Усі звернення розглянуті з дотриманням строків, передбачених Законом України "Про звернення громадян".

Із загальної кількості звернень: 306 звернень (318) - з питань виконання рішень судів, 27 звернень (18) - з питань організації роботи нотаріату, 2 звернення (3) - з питань організації роботи органів ДРАЦС, 56 звернень (48) - з інших питань.

Надійшло 60 повторних звернення: заяв - 38, скарг - 22 (24: заяви - 17, скарги - 7).

Для розгляду з Міністерства юстиції України надійшло 59 звернень (87). Від інших органів надійшло 102 звернення (82). Від заявників надійшло 174 звернення (193).

До громадської приймальні ГУЮ у Полтавській області звернулося 13 громадян (37).

До керівництва ГУЮ у Полтавській області на особистий прийом звернулось 35 громадян (52).

Через Урядову "гарячу лінію" надійшло 56 звернень (25), з них: з питань виконання рішень судів - 46 (24), з питань організації роботи нотаріату - 1 (0), з питань роботи реєстраційної служби - 3 (0), з питань роз'яснення питань діяльності судів - 5 (0), з інших питань - 1 (1).

Головним управлінням юстиції постійно вживаються заходи, направлені на виявлення найбільш гострих суспільно значущих проблем та запобігання виникнення підстав обґрунтованих, повторних та колективних звернень, звернень до органів вищого рівня.

Практикується розгляд звернень за участю запрошеного заявника, що дає можливість більш об'єктивно розглянути всі питання порушені у зверненні.

Особисті прийоми громадян начальником ГУЮ, заступниками начальника управління та іншими посадовими особами Головного управління юстиції у Полтавській області проводяться постійно, відповідно до затверджених графіків та Порядку прийому громадян, затверджених наказом управління № 661/5 від 11.12.2008.

На виконання вимог Указу Президента України № 109 від 07.02.2008 прийом жінок, яким присвоєно почесне звання України "Мати-героїня", Героїв Радянського Союзу, Героїв України, Героїв Соціалістичної Праці, інвалідів Великої Вітчизняної війни проводиться начальником Головного управління юстиції та начальниками територіальних управлінь юстиції особисто та першочергово.

З метою недопущення виникнення звернень громадян начальником управління проводиться виїзні прийоми громадян, відповідно до затверджених графіків.

У Головному управлінні юстиції діє телефон "довіри" та пряма телефонна "гаряча лінія", в роботі яких приймають участь керівництво управління.

**Головний спеціаліст
відділу організаційної роботи,
документування та контролю
ГУЮ у Полтавській області
В.М. Гулій**

Порядок присвоєння прізвища, імені, по батькові дитини при державній реєстрації народження

Статтею 28 Цивільного кодексу України встановлено, що ім'я фізичної особи, яка є громадянином України, складається із прізвища, власного імені та по батькові, якщо інше не впливає із закону або звичаю національної меншини, до якої вона належить. Ім'я фізичній особі надається відповідно до закону. Відповідно до статті 49 наведеного Кодексу, державній реєстрації підлягають, зокрема народження фізичної особи та її походження.

При визначенні прізвища, імені та по батькові дитини є ряд важливих правових моментів. Стаття 7 Конвенції про права дитини від 20 листопада 1989 р. визнає за дитиною право на ім'я. Вибір імені дитини здійснюється за взаємною згодою батьків. Так, згідно зі статтею 146 Сімейного кодексу України якщо батьки дитини перебувають у шлюбі, ім'я дитини визначається за згодою батьків.

Ім'я дитини, народженої жінкою, яка не перебуває у шлюбі, у разі відсутності добровільного визнання батьківства визначається матір'ю дитини.

При державній реєстрації народження іншою особою власне ім'я дитини присвоюється за її вказівкою. При державній реєстрації народження дитини може бути присвоєно не більше двох власних імен. Однак, кількість імен не обмежується у тих випадках, коли мати і (або) батько дитини належать до національних меншин і порядок присвоєння імені є звичаєм конкретної з них.

У разі відсутності при державній реєстрації народження згоди батьків щодо присвоєння дитині власного імені спір вирішується органами опіки й піклування або судом.

Основними мотивами, які в наш час визначають обрання імені для дитини є: родинна традиція, за якою сина чи дочку називають за іменем бабусі, дідуся; особисті уподобання; вшанування іменем дитини видатних осіб, літературних героїв, кінозірок, героїв телесеріалів.

Відповідно до статті 145 Сімейного кодексу України прізвище дитини визначається за прізвищем батьків. Якщо батьки мають спільне прізвище, то це прізвище присвоюється і дітям. Якщо мати, батько мають різні прізвища, прізвище дитини визначається за їхньою згодою.

Враховуючи те, що статтею 144 Сімейного кодексу України передбачено можливість проведення державної реєстрації народження дитини за заявою інших осіб, якщо цього не можуть зробити батьки дитини, чинним законодавством врегульовано

порядок виправлення (зміни) прізвища або власного імені дитини в актовому записі про її народження у зв'язку з тим, що при державній реєстрації народження дитині присвоєно прізвище або власне ім'я без урахування побажань обох або одного з батьків. Такі заяви приймаються відділами державної реєстрації актів цивільного стану не пізніше одного року з дня народження дитини. Крім того, заяви про виправлення власного імені дитини у зв'язку з тим, що вона фактично має власне ім'я, відмінне від зазначеного в актовому записі про її народження, приймаються відділами державної реєстрації актів цивільного стану до досягнення нею чотирнадцятирічного віку.

При досягненні чотирнадцяти років особа має право змінити своє прізвище або власне ім'я за згодою батьків або одного з них у разі, якщо другий з батьків помер, визнаний безвісно відсутнім, оголошений померлим, визнаний обмежено дієздатним, недієздатним, позбавлений батьківських прав щодо цієї дитини, а також якщо відомості про батька (матір) дитини виключено з актового запису про її народження або якщо відомості про чоловіка як батька дитини внесені до актового запису про її народження за заявою матері. У разі якщо над особою, яка досягла чотирнадцяти років, встановлено піклування, зміна прізвища або власного імені такої особи здійснюється за згодою піклувальника.

Складовим елементом імені фізичної особи є по батькові. Статтею 147 Сімейного кодексу України визначено, що власне ім'я особи, записаної батьком дитини, автоматично визначає по батькові дитини. Якщо ім'я батька є подвійним, то по батькові дитини може бути записано відповідно до одного з цих імен.

По батькові дитини, народженої жінкою, яка не перебуває у шлюбі, за умови, що батьківство щодо дитини не визнано, визначається за іменем особи, яку мати дитини назвала її батьком.

Водночас слід пам'ятати, що особисте ім'я - це не тільки юридично зафіксоване слово, за допомогою якого здійснюється індивідуалізація особи, а також це "оберіг" - супутник життя людини.

**Провідний спеціаліст відділу
державної реєстрації актів
цивільного стану Головного
управління юстиції
у Полтавській області
О.П. Кравченко**

Порядок зміни імені

Одним із особистих немайнових прав, визначених Цивільним кодексом України, є право на ім'я. Нерозривно з ним пов'язано особисте немайнове право на зміну імені.

Фізична особа, яка досягла шістнадцяти років, має право на власний розсуд змінити своє прізвище та (або) власне ім'я.

Фізична особа, яка досягла чотирнадцяти років, має право змінити своє прізвище та (або) власне ім'я за згодою батьків або одного з них у разі, якщо другий з батьків помер, визнаний безвісно відсутнім, оголошений померлим, визнаний обмежено дієздатним, недієздатним, позбавлений батьківських прав щодо цієї дитини, а також якщо відомості про батька (матір) дитини виключено з актового запису про її народження або якщо відомості про чоловіка як батька дитини внесені до актового запису про її народження за заявою матері.

У разі якщо над фізичною особою, яка досягла чотирнадцяти років, встановлено піклування, зміна прізвища та (або) власного імені такої особи здійснюється за згодою піклувальника. Фізична особа, яка досягла чотирнадцяти років, має право на зміну по батькові у разі зміни її батьком свого власного імені.

Необхідно зазначити, що відповідно до статті 16 Закону України "Про державну реєстрацію актів цивільного стану" державна реєстрація зміни імені проводиться лише стосовно громадян України.

Державна реєстрація зміни імені проводиться відповідним органом державної реєстрації актів цивільного стану за місцем проживання фізичної особи за наявності в архівах відділів державної реєстрації актів цивільного стану відповідних актових записів цивільного стану та відомостей у Державному реєстрі актів цивільного стану громадян.

Заява про зміну імені подається у письмовій формі за умови пред'явлення паспорта громадянина України, а у разі, коли заявник постійно проживає за кордоном, - за умови пред'явлення паспорта громадянина України для виїзду за кордон.

Для зміни імені фізичної особи, яка досягла чотирнадцятирічного віку, разом з відповідною заявою подається свідоцтво про народження, довідка з місця проживання та заява в письмовій формі батьків (одного з батьків) або піклувальника про надання згоди на зміну імені.

Також до заяви про зміну імені необхідно додати: свідоцтво про народження заявника; свідоцтво про шлюб (у разі, коли заявник перебуває у

шлюбі); свідоцтво про розірвання шлюбу (у разі, коли шлюб розірвано); свідоцтва про народження дітей (у разі, коли заявник має малолітніх або неповнолітніх дітей); свідоцтва про зміну імені заявника, батька чи матері, якщо воно було раніше змінено; фотокартку заявника та квитанцію про сплату державного мита, у розмірі 5 грн. 10 коп. За державну реєстрацію повторної зміни імені, не пов'язаної з реєстрацією шлюбу держмитом стягується у розмірі 51 грн.

Реєстрація зміни імені громадян України, які постійно проживають за кордоном, проводиться дипломатичним представництвом або консульською установою України після сплати заявником консульського збору.

У разі звільнення заявника в установленому законодавством порядку від сплати державного мита або консульського збору він повинен пред'явити відповідний документ, що підтверджує таке право.

Під час подання заяви про зміну імені відділ державної реєстрації актів цивільного стану, дипломатичне представництво або консульська установа України попереджає заявника про встановлену законодавством відповідальність за повідомлення неправдивих відомостей і необхідність обміну паспорта громадянина України або паспорта громадянина України для виїзду за кордон та інших документів у разі зміни імені.

Для підтвердження достовірності поданих заявником документів відділ державної реєстрації актів цивільного стану, який прийняв заяву про зміну імені, додає до зазначених документів повні витяги з Державного реєстру актів цивільного стану громадян.

У разі реєстрації громадянином України актів цивільного стану в компетентних органах іноземних держав, з якими Україна не уклала договорів про правову допомогу та правові відносини у цивільних і сімейних справах, державна реєстрація зміни імені проводиться без витребування копій актових записів цивільного стану. Реєстрація актів цивільного стану компетентними органами іноземних держав підтверджується відповідними легалізованими у встановленому порядку документами про реєстрацію актів цивільного стану.

Заява про зміну імені відділом державної реєстрації актів цивільного стану розглядається у тримісячний строк з дня її подання. За наявності поважної причини цей строк може бути продовжено, але не більш як на три місяці. Дипломатичним представництвом або консульською установою України заява про зміну імені

розглядається у шестимісячний строк з дня її подання.

Розгляд заяви про зміну імені може бути зупинено, у разі якщо виникла потреба у поновленні актових записів цивільного стану та внесенні відповідних відомостей до Державного реєстру актів цивільного стану громадян.

Відділ державної реєстрації актів цивільного стану надсилає необхідні матеріали до органу внутрішніх справ за місцем проживання заявника для надання висновку про можливість зміни імені. Орган внутрішніх справ за результатами відповідної перевірки, яка проводиться безоплатно, у місячний строк готує та надсилає до відділу державної реєстрації актів цивільного стану висновок про можливість зміни імені. На підставі цього висновку та документів про зміну імені відділ державної реєстрації актів цивільного стану готує висновок про надання дозволу на зміну імені або відмову в його наданні та надсилає заявникові.

Підставами для відмови у наданні дозволу на зміну імені є: перебування заявника під слідством, судом, адміністративним наглядом; наявність у заявника судимості, яку не погашено або не знято в установленому законом порядку; офіційне звернення правоохоронних органів іноземних держав про оголошення розшуку заявника; подання заявником неправдивих відомостей. Відмова у наданні дозволу на зміну імені може бути в установленому порядку оскаржена у суді.

У разі надання дозволу на зміну імені заявник у тримісячний строк може звернутися для державної реєстрації зміни імені до відділу державної реєстрації актів цивільного стану. У разі не звернення заявника у цей строк без поважних причин дозвіл на зміну імені втрачає силу.

Під час державної реєстрації зміни імені відділ державної реєстрації актів цивільного стану видає заявникові свідоцтво про зміну імені. Відомості про зміну імені підлягають обов'язковому внесенню до Державного реєстру актів цивільного стану громадян. Окремо слід відмітити, що державна реєстрація зміни імені не тягне за собою внесення змін до актових записів цивільного стану, складених стосовно особи, яка змінила ім'я, та її малолітніх і неповнолітніх дітей, крім передбачених законом випадків, а також повнолітніх дітей.

**Головний спеціаліст
відділу державної
реєстрації актів цивільного стану
реєстраційної служби
ГУЮ у Полтавській області
О.В. Сінсльнікова**

Поняття та види особистих немайнових прав

Цивільне право регулює два види суспільних відносин - майнові та немайнові. Якщо майнові пов'язані із власністю, то немайнові позбавлені економічного змісту.

Характерними ознаками особистих немайнових прав є такі:

- вони мають нематеріальний характер;
- за своїм характером вони є абсолютними правами;
- ці права належать кожній без винятку фізичній особі та спрямовані на її розвиток;
- їх виникнення та припинення пов'язане, як правило, із народженням та смертю фізичної особи і більшість з них вона не може бути позбавлена.

У Цивільному кодексі України особисті немайнові права поділено на два види:

- особисті немайнові права, що забезпечують природне існування фізичної особи;
- особисті немайнові права, що забезпечують соціальне буття фізичної особи.

До особистих немайнових прав, що забезпечують природне існування фізичної особи (статті 281-293 ЦК), законодавець відносить: право на життя; право на усунення небезпеки, яка загрожує життю та здоров'ю; право на охорону здоров'я; право на медичну допомогу та на інформацію про стан свого здоров'я; право на таємницю про стан здоров'я; права особи, яка перебуває на стаціонарному лікуванні; право на свободу та особисту недоторканність; право на донорство; право на сім'ю, опіку або піклування; право на безпечне для життя і здоров'я довкілля.

Головним фундаментальним правом людини є право на життя. Фізична особа не може бути позбавлена життя і має право захищати його від неправних посягань будь-якими засобами, не забороненими законом.

Право на життя складається із двох повноважень: право на збереження життя і право на розпорядження життям.

Право на охорону здоров'я. Право на охорону здоров'я тісно пов'язане з правом на життя. Відповідно до Статуту (Конституції) Світової організації охорони здоров'я 1946 р. - це стан повного фізичного, душевного та соціального благополуччя, а не тільки відсутність хвороб та фізичних дефектів.

Складовими права на охорону здоров'я є право на медичну допомогу; право на інформацію про стан свого здоров'я; право на таємницю про стан свого здоров'я; право на медичне страхування.

Право на безпечне для життя і здоров'я довкілля. Кожна фізична особа має право на достовірну інформацію про стан довкілля, про якість харчових продуктів і предметів побуту, а також право на її збирання і поширення.

Право на свободу та особисту недоторканність - це особисте немайнове право, яке складається з двох

взаємопов'язаних складових: права на свободу та права на особисту недоторканність.

Право на свободу включає заборону будь-якої форми психічного тиску на фізичну особу, втягування її до вживання спиртних напоїв, наркотичних та психотропних засобів, вчинення інших дій, що порушують це право.

Право на особисту недоторканність - передбачена законом заборона фізичного, психічного чи будь-якого іншого посягання на особу з боку іншої особи. Право на сім'ю, опіку або піклування. Фізична особа, яка досягла шлюбного віку, незалежно від стану здоров'я має право на сім'ю. Право на сім'ю охоплює: право на створення сім'ї; право на підтримання зв'язків із членами своєї родини; заборона розлучення з сім'єю проти волі фізичної особи; заборона на втручання в сімейне життя фізичної особи.

Особистими немайновими правами, що забезпечують буття фізичної особи (статті 294-315 ЦК) є такі: право на ім'я; право на повагу до гідності, честі та ділової репутації; право на індивідуальність; право на особисте життя та його таємницю; право на інформацію; право на особисті папери та таємницю кореспонденції; право на недоторканність житла; право на місце проживання; право на свободу пересування; право на свободу літературної, художньої і технічної творчості та ін.

Право на ім'я - це особисте немайнове право, яке забезпечує особі правову індивідуалізацію та надає юридично забезпечену можливість мати ім'я і вимагати від оточуючих, щоб її називали власним іменем.

Зміст цього права становлять наступні повноваження: право на використання імені; право на зміну імені у порядку, встановленому законом; право вимагати припинення незаконного використання прізвища, імені, по батькові.

Право на повагу до честі, гідності та ділової репутації. Честь - це об'єктивна оцінка особи, оцінка моральних та інших її якостей з боку суспільства, певної соціальної групи та окремих громадян. Гідність - це внутрішня самооцінка власних якостей особи. Ділова репутація - це громадська оцінка професійних якостей особи. Громадянин має право вимагати в судовому порядку спростування відомостей, які ганьблять його честь, гідність чи ділову репутацію.

Право на індивідуальність полягає у тому, що фізична особа має право на збереження своєї національної, культурної, релігійної, мовної самобутності, а також право на вільний вибір форм та способів прояву своєї індивідуальності, якщо вони не заборонені законом та не суперечать моральним засадам суспільства.

Право на особисте життя та його таємницю - юридично забезпечена можливість вимагати від оточуючих не розголошувати відомості про обставини

особистого життя фізичної особи, за умови, що вони не містять ознак правопорушення, що підтверджено рішенням суду. Відповідно особа має право на медичну, лікарську, нотаріальну, банківську, адвокатську таємницю, таємницю переговорів, усиновлення тощо.

Право на інформацію - це передбачена законом можливість збирати, зберігати, використовувати і поширювати інформацію (зазначені дії не стосуються поширення інформації про особисте життя фізичної особи без її згоди, крім випадків, визначених законом). Фізична особа, яка поширює інформацію, повинна переконатися в її достовірності.

Право на особисті папери та таємницю кореспонденції. Особисті папери (документи, фотографії, щоденники, записники, особисті архівні матеріали) фізичної особи є її власністю, і без її згоди (а у разі її смерті без згоди близьких родичів) ніхто не має права володіти, користуватися та розпоряджатися ними.

Фізична особа має право на таємницю листування, телеграм, телефонних розмов, телеграфних повідомлень та інших видів кореспонденції. Телеграми, листи тощо є власністю адресата.

Право на недоторканність житла - особисте немайнове право, згідно з яким уповноважена особа може діяти у своєму житлі на свій розсуд і перешкоджати будь-яким спробам вторгнення у нього поза волею осіб, які у ньому проживають, крім випадків, прямо передбачених у законі.

Право на місце проживання - це особисте немайнове право фізичної особи, яке включає в себе такі повноваження, як: вільно обирати місце проживання та вільно змінювати місце проживання.

Право на свободу пересування - гарантована законом можливість фізичної особи, яка досягла 14 років, вільно пересуватися по території України, а по досягненні 16 років - вільно виїхати за її межі і безперешкодно повернутися до України. Фізичні особи, які не досягли зазначеного вище віку, мають право пересуватися по території України чи виїжджати за її межі лише за згодою батьків (усиновлювачів), опікунів чи піклувальників та в їх супроводі чи в супроводі осіб, які уповноважені ними.

Право на свободу літературної, художньої, наукової і технічної творчості надає особі можливість на вільний вибір сфер, змісту та форм (способів, прийомів) творчості. Гарантією здійснення цього права є заборона проводити цензуру процесу творчості та результатів творчої діяльності. Водночас творча діяльність не повинна суперечити публічним інтересам.

**Головний спеціаліст
відділу організації та контролю
за виконанням рішень управління
ДВС ГУЮ у Полтавській області
Н.В. Гречин**

Особливості виконання рішень у разі відкриття кількох виконавчих проваджень, щодо одного боржника

З метою забезпечення умов для повного та своєчасного виконання рішень державними виконавцями та захисту прав сторін виконавчого провадження, законодавцем передбачено порядок виконання рішень в разі перебування на виконанні декількох відкритих виконавчих проваджень відносно одного боржника.

Закон України "Про виконавче провадження" (далі-Закон) визначає умови і порядок виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб), що відповідно до закону підлягають примусовому виконанню у разі невиконання їх у добровільному порядку.

У статті 11 Закону вказано, що державний виконавець здійснює заходи, необхідні для своєчасного і в повному обсязі виконання рішення, зазначеного в документі на примусове виконання рішення (далі - виконавчий документ), у спосіб та в порядку, встановленому виконавчим документом і цим Законом.

Статтею 33 Закону та Інструкцією про проведення виконавчих дій затвердженою наказом Міністерства юстиції України від 15.12.99 № 74/5 передбачено, що у разі якщо в органі державної виконавчої служби відкрито кілька виконавчих проваджень про стягнення коштів з одного боржника, вони об'єднуються у зведене виконавче провадження і на майно боржника накладається арешт у межах загальної суми стягнення, виконавчого збору і можливих витрат, пов'язаних з організацією та проведенням виконавчих дій.

У разі якщо виконавчі провадження про стягнення коштів з одного боржника відкриті у кількох органах державної виконавчої служби, об'єднання виконавчих проваджень у зведене здійснюється в порядку, встановленому Міністерством юстиції України.

До зведеного виконавчого провадження повинні бути приєднані всі інші виконавчі документи, що надходять стосовно стягнень з цього боржника протягом трьох днів після закінчення строку, поданого боржнику для добровільного виконання.

При виконанні зведеного виконавчого провадження, у тому числі, якщо виконавче провадження щодо одного й того самого боржника відкрито в кількох органах державної виконавчої служби, зокрема якщо боржник та його майно перебувають на території різних адміністративно-територіальних одиниць тощо, можуть утворюватись виконавчі групи.

Такі виконавчі групи створюються відповідно до Порядку утворення та функціонування виконавчих груп при органах державної виконавчої служби, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 17.05.2004 № 37/5 зареєстрованого в Мініюсті України 17.05.2004 за № 624/9223.

Передача матеріалів виконавчого провадження до виконавчої групи здійснюється на підставі Порядку передачі матеріалів виконавчого провадження з одного органу державної виконавчої служби до іншого або виконавчої групи, від одного державного виконавця до іншого, затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 17.05.2004 № 38/5. При задоволенні вимог стягувачів зведеного виконавчого провадження слід керуватися вимогами статті 44 Закону.

Вимоги стягувачів кожної наступної черги задовольняються після повного задоволення вимог стягувачів попередньої черги. У разі недостатності стягненої суми для повного задоволення усіх вимог однієї черги ці вимоги задовольняються пропорційно до належної кожному стягувачеві суми. Вимоги стягувачів щодо виплати заборгованості із заробітної плати задовольняються в порядку календарного надходження виконавчих документів. Стягнута з боржника сума розподіляється між стягувачами згідно з виконавчими документами, за якими відкрито виконавчі провадження і закінчився встановлений державним виконавцем строк для добровільного виконання рішення, на день зарахування стягнутої суми на депозитний рахунок органу державної виконавчої служби.

Державний виконавець складає розрахунки і проводить виплати, якщо

сума стягнених коштів перевищує 5 відсотків належних до виплати стягувачам сум, але не рідше одного разу на місяць.

Строк проведення виконавчих дій щодо зведеного виконавчого провадження відраховується з моменту приєднання до зведеного виконавчого провадження останнього виконавчого документа.

Після виконання окремого виконавчого документа виконавче провадження за цим виконавчим документом виводиться із зведеного виконавчого провадження постановою державного виконавця і виноситься постановою про закінчення виконавчого провадження.

Крім цього існує окремих порядок виконання рішень при якому виконавчі провадження не об'єднуються у зведене виконавче провадження.

Зокрема у випадку виконання рішень про стягнення коштів державного та місцевих бюджетів або бюджетних установ, прийнятих судами, а також іншими державними органами (посадовими особами), які відповідно до закону мають право приймати такі рішення, оскільки порядок виконання таких рішень регулюється постановою Кабінету Міністрів України від 3 серпня 2011 р. № 845 "Про затвердження Порядку виконання рішень про стягнення коштів державного та місцевих бюджетів або бюджетних установ" (далі-порядок), яким передбачено, що у разі коли до органу державної виконавчої служби надійшло кілька виконавчих документів щодо одного й того самого боржника, вони не об'єднуються у зведене виконавче провадження.

Таким чином об'єднання виконавчих проваджень до зведеного виконавчого провадження, набагато спрощує виконання декількох рішень відносно одного й того самого боржника, забезпечує дотримання прав та законних інтересів стягувача у виконавчому провадженні.

**Державний виконавець відділу примусового виконання рішень
О.В. Міщанин**

Особливості порядку видачі документів виконавчого провадження

Згідно Закону України "Про виконавче провадження" документ виконавчого провадження видається у разі надходження ухвали суду про витребування або вилучення такого документа. У такому випадку державний виконавець зобов'язаний не пізніше трьох днів виготовити копію документа, що витребується або вилучається, засвідчити її власним підписом із зазначенням посади, прізвища та дати, скріпити печаткою органу державної виконавчої служби та надіслати до суду або іншої особи чи органу, які витребувають або вилучають документ, або видати копію уповноваженій ним особі.

У разі надходження ухвали суду про витребування або вилучення документа виконавчого провадження, відповідно до

якої витребується або вилучається оригінал документа виконавчого провадження, державний виконавець зобов'язаний не пізніше трьох днів, якщо інший строк не встановлено судом, долучити засвідчену належним чином копію документа до документів виконавчого провадження, після чого надіслати цінним листом з описом вкладення оригінал документа до суду, який його витребує або вилучає. Ухвала суду додається до документів виконавчого провадження.

У разі проведення виїмки в порядку, встановленому Кримінально-процесуальним кодексом України, державний виконавець на підставі постанови судді про виїмку документа виконавчого провадження зобов'язаний пред'явити або виготовити та

видати слідчому копії документів виконавчого провадження. У разі якщо слідчий вимагає видати оригінал документа виконавчого провадження, державний виконавець зобов'язаний додати до документів виконавчого провадження засвідчену належним чином копію документа, після чого видати оригінал документа. Постанова судді про проведення виїмки, постановою слідчого про проведення виїмки і другий примірник протоколу виїмки та другий примірник опису додаються до документів виконавчого провадження.

**Провідний спеціаліст підрозділу примусового виконання рішень
ВДВС ГУЮ у Полтавській області
О.І. Пальчик**

Місце виконання рішення суду

Завданням державної виконавчої служби, відповідно до статті 1 Закону України "Про державну виконавчу службу", є виконання рішень судів, третейських судів та інших органів а також посадових осіб відповідно до законів України.

Згідно із статтею 7 Закону України "Про державну виконавчу службу" державний виконавець зобов'язаний сумлінно виконувати службові обов'язки, не допускати у своїй діяльності порушення прав громадян та юридичних осіб, гарантованих Конституцією та законами України.

Умови і порядок виконання рішень судів та інших органів (посадових осіб), що відповідно до закону підлягають примусовому виконанню у разі невиконання їх у добровільному порядку, визначено Законом України "Про виконавче провадження".

Відповідно до статті 20 (місце виконання рішення) Закону України "Про виконавче провадження" виконавчі дії провадяться державним виконавцем за місцем проживання, перебування, роботи боржника або за місцезнаходженням його майна.

Необхідно зазначити, що частиною 1 статті 20 Закону визначено, що право вибору місця виконання між кількома відділами державної виконавчої служби, які можуть вчиняти виконавчі дії по виконанню рішення на території, на яку поширюються їх функції, належить стягувачу.

Виконання рішення, за яким боржник зобов'язаний вчинити певні дії провадиться державним виконавцем за місцем здійснення таких дій.

Відповідно до статті 5 Закону України "Про виконавче провадження" вимоги державного виконавця щодо виконання рішень суду та інших органів (посадових осіб) є обов'язковими для усіх органів, організацій, посадових осіб, громадян і юридичних осіб на території України.

Державний виконавець вправі про-

водити виконавчі дії щодо виявлення та звернення стягнення на кошти, що знаходяться на рахунках та вкладах боржника в установах банків чи інших фінансових установах, на рахунки в цінних паперах у депозитаріях на території, на яку поширюється юрисдикція України.

У разі необхідності перевірки інформації щодо наявності боржника чи його майна або його місця роботи на території, на яку не поширюється компетенція державного виконавця, державний виконавець може своєю мотивованою постановою, затвердженою начальником відділу, якому він безпосередньо підпорядкований, доручити проведення перевірки вказаної інформації відповідному відділу державної виконавчої служби. Державний виконавець відділу державної виконавчої служби, якому доручено проведення перевірки зазначеної інформації, у разі виявлення майна боржника повинен здійснити його опис та арешт. Виконавчі дії за дорученням проводяться у строк не пізніше десяти робочих днів з моменту надходження до відділу державної виконавчої служби відповідної постанови державного виконавця в межах виконавчого провадження, у якому винесено цю постанову. За результатами проведених дій складається акт, що направляється державному виконавцю, який виніс постанову.

У разі якщо у процесі виконавчого провадження державним виконавцем отримано документальне підтвердження про зміну або встановлення місця проживання, перебування чи місцезнаходження боржника, його майна, місця його роботи на території, на яку не поширюється компетенція державного виконавця, та з'ясувалося, що майно боржника, на яке можна звернути стягнення, відсутнє на території, на яку поширюється компетенція державного виконавця, державний виконавець не пізніше наступного дня з моменту, коли йому стали відомі зазначені обставини,

надсилає виконавчий документ за новим місцем проживання чи місцезнаходженням боржника, місцем його роботи чи місцезнаходженням майна боржника, про що повідомляє стягувачу.

У разі якщо у процесі виконавчого провадження з'ясувалося, що майно боржника, на яке можливо звернути стягнення, недостатньо для задоволення в повному обсязі вимог стягувача, але майно боржника виявлено на території іншого органу державної виконавчої служби, державний виконавець звертає стягнення на таке майно в порядку, передбаченому цим Законом, за погодженням з начальником відділу державної виконавчої служби, якому він підпорядкований, та за умови, що стягувач авансує витрати на організацію та проведення виконавчих дій. Про вчинення виконавчих дій на території іншого органу державної виконавчої служби державний виконавець повідомляє начальникові такого органу. У разі якщо стягувач не здійснив авансування витрат на організацію та проведення виконавчих дій на території іншого органу державної виконавчої служби, державний виконавець звертає стягнення на наявне майно боржника і після розподілу стягнутих коштів, якщо їх обсяг недостатній для задоволення в повному обсязі вимог стягувача, надсилає виконавчий документ до органу державної виконавчої служби за місцезнаходженням іншого майна боржника.

Виконавче провадження може бути передано від одного органу державної виконавчої служби до іншого, від одного державного виконавця до іншого в порядку, встановленому Міністерством юстиції України.

Спори про місце здійснення виконавчих дій між органами державної виконавчої служби не допускаються.

**Старший державний виконавець
О.О. Нездойминога**

Вимоги до клопотання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду

Клопотання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду подається до суду безпосередньо стягувачем (його представником) або, відповідно до міжнародного договору, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, іншою особою (її представником). Якщо міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, передбачено подання клопотання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду через органи державної влади

України, суд приймає до розгляду клопотання, що надійшло через орган державної влади України.

Таке клопотання повинно подаватися до суду відповідно до ст. 394 ЦПКУ безпосередньо стягувачем. Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інший порядок такого звернення, то клопотання може подаватися і в іншому порядку, ним визначеному. Так, відповідно до ст. 53 Мінської конвенції держав - членів СНД клопотання про дозвіл на при-

мусове виконання рішення може бути подане безпосередньо до відповідного суду тієї договірної сторони, на території якої рішення має бути визнане і виконане. Воно може бути подано до суду, що виніс рішення у справі по першій інстанції. Вказаний суд надсилає клопотання суду, компетентному постановити рішення за ним. Такий самий порядок подання клопотань про визнання і виконання рішень суду передбачено міжнародними договорами України з Молдовою та Польщею. За договорами України з Грузією, Литвою,

Естонією, Латвією клопотання про дозвіл на виконання рішення надсилається до суду, що постановив його по першій інстанції, який у свою чергу надсилає його до суду, компетентного постановити рішення за клопотанням. Якщо міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, передбачено подання клопотання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду через органи державної влади України, суд приймає до розгляду клопотання, що надійшло через орган державної влади України. Наприклад, відповідно до договорів між Україною і Китайською Народною Республікою, між Україною та Монголією клопотання про визнання і виконання судового рішення подається до суду, який його прийняв, і пересилається останнім до суду іншої договірної сторони через їх центральні установи (Верховні суди). Таким чином, якщо міжнародним договором передбачено, що відповідний іноземний суд повинен пересилати клопотання компетентному суду України через центральні органи, то таким органом є Міністерство юстиції, якщо це прямо зазначено в міжнародному договорі, а за відсутності в ньому прямого застереження - Верховний Суд України, який є найвищим судовим органом у системі судів загальної юрисдикції.

Клопотання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду подається у письмовій формі і повинно містити:

- ім'я (найменування) стягувача або його представника (якщо клопотання подається представником), зазначення їхнього місця проживання (перебування) або місцезнаходження;
- ім'я (найменування) боржника, зазначення його місця проживання (перебування), його місцезнаходження чи місцезнаходження його майна в Україні;
- мотиви подання клопо-

танья.

До клопотання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду додаються документи, передбачені міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. Якщо міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, не визначено перелік документів, що мають додаватися до клопотання, або за відсутності такого договору, до клопотання додаються такі документи:

- 1) засвідчена в установленому порядку копія рішення іноземного суду, про примусове виконання якого подається клопотання;
 - 2) офіційний документ про те, що рішення іноземного суду набрало законної сили (якщо це не зазначено в самому рішенні);
 - 3) документ, який засвідчує, що сторона, стосовно якої постановлено рішення іноземного суду і яка не брала участі в судовому процесі, була належним чином повідомлена про час і місце розгляду справи;
 - 4) документ, що визначає, в якій частині чи з якого часу рішення іноземного суду підлягає виконанню (якщо воно вже виконувалося раніше);
 - 5) документ, що посвідчує повноваження представника стягувача (якщо клопотання подається представником);
 - 6) засвідчений відповідно до законодавства переклад перелічених документів українською мовою або мовою, передбаченою міжнародними договорами України.
- Суд, встановивши, що клопотання і документи, що додаються до нього, не оформлено відповідно до вимог, передбачених цією главою, або до клопотання не додано всі перелічені документи, залишає його без розгляду та повертає клопотання разом з документами, що додано до нього, стягувачеві (або його представникові).

**Провідний спеціаліст
відділу ДВС ГУЮ
у Полтавській області
Н.В. Гречин**

Судовий контроль за виконанням судових рішень

Судовий контроль у стадії виконавчого провадження, окрім вирішення судом ряду процесуальних питань, коли суд стає учасником певних процесуальних правовідносин, передбачає також і контроль, в ході якого оцінюються законність дій (бездіяльності) державного виконавця, а також законність прийнятих ними рішень. Фактично це означає реалізацію передбаченого Конституцією України права суб'єктів права на судовий захист.

Сторонни виконавчого провадження мають право звернутися до суду із скаргою, якщо вважають, що рішенням, дією або бездіяльністю державного виконавця чи іншої посадової особи державної виконавчої служби під час виконання судового рішення, порушено їх права чи свободи.

Про подання скарги, яка оформлюється належним чином, суд зобов'язаний повідомити відповідний відділ державної виконавчої служби не пізніше наступного дня після прийняття її судом.

Згідно із загальним правилом, скарга розглядається в судовому засіданні за обов'язковою участю заявника і суб'єкта оскарження (заінтересованої особи, - державного виконавця чи іншої посадової особи державної виконавчої служби), чії рішення, дії або бездіяльність оскаржуються. Однак, якщо заявник, державний виконавець чи інша посадова особа державної виконавчої служби не можуть з'явитися до суду з поважних причин, справу може бути розглянуто за участю їх представників.

Установивши при розгляді справи обґрунтованість доводів скарги, суд визнає оскаржувані рішення, дії чи бездіяльність неправомірними і водночас визначає, яким шляхом мають бути поновлені порушені права чи свободи. При цьому суд зазначає, які конкретно дії повинні бути вчинені, наприклад:

- а) у разі необґрунтованої відмови у задоволенні відводу державного виконавця, зобов'язує начальника відповідного відділу державної виконавчої служби задовольнити відвід і передати виконавчий документ іншому державному виконавцю;
- б) при безпідставній відмові у відкритті виконавчого провадження зобов'язує державного виконавця відкрити виконавче провадження.

Суд може покласти на суб'єктів оскарження виконання лише тих обов'язків, які передбачаються законом "Про виконавче провадження".

Якщо ж оскаржувані рішення, дії чи бездіяльність було прийнято або вчинено відповідно до закону, в межах повноважень суб'єкта оскарження і права чи свободи суб'єкта оскарження не було порушено, суд постановляє ухвалу про відмову в задоволенні скарги.

Про виконання ухвали відповідний орган державної виконавчої служби повідомляє суд і заявника не пізніше ніж у місячний строк з дня одержання ухвали суду.

**Провідний спеціаліст відділу
примусового виконання рішень
УДВС ГУЮ
у Полтавській області
О.І. Пальчик**

Порядок розпорядження майном, конфіскованим за рішенням суду і переданим органам державної виконавчої служби

Механізм виконання рішень суду про конфіскацію визначається Законом України "Про виконавче провадження", Порядком розпорядження майном, конфіскованим за рішенням суду і переданим органам державної виконавчої служби, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 11.07.2002 № 985 та інш. нормативними актами.

Реалізація майна, конфіскованого за рішенням суду і переданого органам державної виконавчої служби (далі - майно), за винятком виключеного за законом з обігу, здійснюється шляхом його продажу у порядку, встановленому Законом України "Про виконавче провадження".

У разі коли передане на реалізацію майно не буде продано протягом двох місяців, воно підлягає переоцінці.

Державний виконавець переоцінює майно за участю представника торговельної організації у присутності представників митного органу, органу державної податкової служби та фінансового органу.

Розмір переоцінки не повинен перевищувати 20 відсотків вартості, визначеної суб'єктом оціночної діяльності - суб'єктом господарювання.

Якщо майно не реалізовано протягом місяця після проведення переоцінки, проводиться додаткова переоцінка у порядку, визначеному вище порядку.

Якщо майно, в тому числі транспортні засоби, не реалізовано у порядку, встановленому Законом України "Про виконавче провадження", державний виконавець вносить на розгляд комісії, що утворюється у складі представників відповідного органу державної виконавчої служби, митного органу, органу державної податкової служби та фінансового органу, пропозицію щодо безоплатної передачі майна органам державної влади, закладам охорони здоров'я, освіти, соціального забезпечення, соціального захисту, зокрема, закладам, у яких виховуються діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, дитячим будинкам сімейного типу, прийомним сім'ям, будинкам дитини при установах виконання покарань, установам виконання покарань, слідчим ізоляторам, військовим формуванням, а також на благодійні цілі або для переробки, знищення (утилізації) такого майна. Передане безоплатно майно, зазначене в цьому абзаці, може бути відчужене виключно за умови сплати мита та інших податків і зборів (обов'язкових платежів), передбачених законодавством під час його імпорту на територію України.

Рішення про безоплатну передачу, переробку або знищення (утилізацію)

майна підписується членами комісії та затверджується начальником відповідного органу державної виконавчої служби.

Кошти, отримані від реалізації майна, перераховуються протягом трьох банківських днів після продажу на депозитний рахунок відповідного органу державної виконавчої служби.

Орган державної виконавчої служби перераховує протягом трьох банківських днів кошти, що надійшли на депозитний рахунок, до державного бюджету.

Майно, якість якого не відповідає вимогам стандартів, небезпечне в санітарно-епідемічному відношенні або яке не пройшло відповідного випробування, карантинної обробки чи непридатне для реалізації, продукти харчування та іграшки для дітей віком до 7 років у разі відсутності супровідної документації за висновком відповідної експертизи підлягають переробці або знищенню (утилізації) з урахуванням ступеня зносу та фактичного стану.

Продукти харчування, що не мають супровідної документації, визнані непридатними для вживання як їжа людям і є безпечними в санітарно-епідемічному відношенні, згідно з відповідними рішеннями санітарно-епідеміологічної та ветеринарної служб (якщо продукти походять з країн, територія яких є благополучною в епізоотичному відношенні) можуть бути безоплатно передані на корм тваринам.

Конфісковані алкогольні напої підлягають знищенню або промислової переробці. Конфісковані тютюнові вироби підлягають знищенню.

До вирішення питання про подальшу переробку, знищення (утилізацію) неякісна та небезпечна продукція може передаватися на тимчасове зберігання до місць схову, погоджених спеціально уповноваженими органами.

Знищення (утилізація) майна проводиться у присутності членів комісії, яка утворюється з представників органу державної виконавчої служби, митного органу, органу державної податкової служби та фінансового органу.

Вилучена неякісна продукція, яка є непридатною для переробки, підлягає знищенню шляхом спалювання, руйнування, фізико-хімічної, біологічної або іншої обробки відповідно до вимог законодавства.

Способи переробки або знищення (утилізації) неякісної та небезпечної харчової продукції, продовольчої сировини, супутніх матеріалів визначаються експертом та затверджується комісією, яка утворюється з представників органу державної виконавчої служби, митного органу, органу державної по-

даткової служби та фінансового органу, за погодженням з державною санітарно-епідеміологічною службою та Державним департаментом ветеринарної медицини (його територіальними органами).

У разі потреби знищення (утилізація) неякісної та небезпечної продукції може проводитися на підприємствах, які пройшли атестацію на виконання переробки, утилізації або знищення вилученої з обігу неякісної та небезпечної продукції відповідно до Закону України "Про вилучення з обігу, переробку, утилізацію, знищення або подальше використання неякісної та небезпечної продукції".

За фактом знищення (утилізації) неякісної та небезпечної продукції складається акт за формою згідно з додатком.

Акт підписується представниками органу державної виконавчої служби, митного органу, органу державної податкової служби та фінансового органу, а у разі знищення (утилізації) продукції на підприємстві - також керівником цього підприємства, та затверджується начальником відповідного органу державної виконавчої служби.

Культурні цінності, не передані в установленому порядку до державних музеїв, архівів, бібліотек, наукових установ та релігійних організацій, підлягають продажу на прилюдних торгах, аукціонах, а якщо це економічно не вигідно - реалізуються на комісійних умовах.

Товарно-матеріальні цінності, які були в користуванні і мають ступінь зносу понад 50 відсотків, можуть передаватися безоплатно закладам охорони здоров'я, освіти, соціального забезпечення населення, установам виконання покарань, слідчим ізоляторам та на благодійні цілі.

Товари і вироби для дітей, м'який інвентар, а саме: одяг (у тому числі спортивний), білизна, постільні речі, шкарпетки, панчохи, взуття (у тому числі спортивне), шкільне приладдя, книги для дітей дошкільного та шкільного віку, штори та занавіски, килими та килимові доріжки, матраци, іграшки для дітей віком до 7 років, за наявності супровідної документації, в якій є відомості про походження товару та підтверджено його безпеку для здоров'я (далі - супровідна документація), транспортні та інші засоби, затримані митними органами і конфісковані в установленому порядку, можуть передаватися безоплатно закладам, у яких виховуються діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, дитячим будинкам сімейного

типу, прийомним сім'ям, будинкам дитини при установах виконання покарань у кількості, що не перевищує необхідної річної потреби відповідного закладу або сім'ї, за зверненням служби у справах неповнолітніх після проведення належної експертизи.

Продукти харчування за наявності супровідної документації, насамперед такі, що швидко псуються, за умови проведення належної експертизи та з дотриманням термінів придатності до споживання можуть безоплатно передаватися закладам охорони здоров'я, освіти, соціального забезпечення населення, військовим формуванням, установам виконання покарань, слідчим ізоляторам та на благодійні цілі.

Незаконно добуті природні ресурси та виготовлена з них продукція, а також знаряддя незаконного добування природних ресурсів підлягають реалізації, а ті, що є продуктами харчування, безоплатно передаються закладам охорони здоров'я, освіти, соціального забезпечення населення, військовим формуванням, установам виконання покарань, слідчим ізоляторам та на благодійні цілі.

Мисливська вогнепальна, пневматична і холодна зброя, боєприпаси до зброї, а також засоби самооборони, заряджені речовинами слезоточивої та дратівної дії, реалізуються в установленому законодавством порядку.

Порядок розпорядження грошима, в тому числі іноземною валютою, цінними паперами, ювелірними та іншими побутовими виробами із золота, срібла, платини і металів платинової групи, з дорогоцінним камінням і перлами, а також ломом і окремими частинами таких виробів, визначається Національним банком за погодженням з Мінфіном, НКЦПФР, Фондом державного майна.

Розпорядження культурними цінностями, конфіскованими за рішенням суду, здійснюється відповідно до Закону України "Про вивезення, везення та повернення культурних цінностей".

Рішення про безоплатну передачу майна закладам охорони здоров'я, освіти, соціального забезпечення, установам виконання покарань і будинкам дитини при цих установах, слідчим ізоляторам, військовим формуванням та на благодійні цілі приймаються комісією, яка утворюється з представників відповідного органу державної виконавчої служби, митного органу, органу державної податкової служби та фінансового органу, і затверджуються начальником відповідного органу державної виконавчої служби.

**Старший державний виконавець
ВПВР УДВС ГУЮ
у Полтавській області
О.В. Приймак**

Арешт і вилучення майна боржника

Згідно ст. 57 Закону України "Про виконавче провадження" арешт майна боржника застосовується для забезпечення реального виконання рішення.

Арешт на майно боржника може накладатися державним виконавцем шляхом:

- винесення постанови про арешт коштів та інших цінностей боржника, що знаходяться на рахунках і вкладах чи на зберіганні у банках або інших фінансових установах;
- винесення постанови про арешт коштів, що перебувають у касі боржника або надходять до неї;
- винесення постанови про арешт майна боржника та оголошення заборони на його відчуження;
- проведення опису майна боржника і накладення на нього арешту.

Вище зазначеними постановами, може бути накладений арешт у розмірі суми стягнення з урахуванням виконавчого збору, витрат, пов'язаних з організацією та проведенням виконавчих дій та застосованих державним виконавцем штрафів, на все майно боржника або на окремі предмети. Копії постанови, якою накладено арешт на майно боржника та оголошено заборону на його відчуження, державний виконавець надсилає органам, що здійснюють реєстрацію майна або ведуть реєстр заборони на його відчуження.

Копії постанови державного виконавця про арешт коштів чи майна боржника надсилаються не пізніше наступного робочого дня після її винесення боржнику та банкам чи іншим фінансовим установам або органам, що здійснюють реєстрацію майна або ведуть реєстр заборони на його відчуження.

Постанова державного виконавця про арешт коштів чи майна боржника може бути оскаржена в десятиденний строк у порядку, встановленому Законом України "Про виконавче провадження".

Про проведення опису майна боржника і накладення на нього арешту державний виконавець скла-

дає акт опису та арешту майна боржника. Під час проведення опису та арешту майна боржника державний виконавець має право оголосити заборону розпоряджатися ним, а в разі потреби - обмежити права користування майном, здійснити опечатування або вилучити його у боржника та передати на зберігання іншим особам, про що зазначається в акті опису та арешту. Вид, обсяг і строк обмеження встановлюються державним виконавцем у кожному конкретному випадку з урахуванням властивостей майна, його значення для власника чи володільця, необхідності використання та інших обставин.

Порушення заборони державного виконавця розпоряджатися або користуватися майном, на яке накладено арешт, тягне за собою передбачену законом відповідальність зберігача майна.

Вилучення арештованого майна з передачею його для реалізації здійснюється у строк, встановлений державним виконавцем, але не раніше ніж через п'ять днів після накладення арешту. Продукти та інші речі, що швидко псуються, вилучаються і передаються для продажу негайно після накладення арешту.

Виявлені під час опису цінні папери, ювелірні та інші побутові вироби із золота, срібла, платини і металів платинової групи, дорогоцінного каміння і перлів, а також лом і окремі частини таких виробів, на які накладено арешт, підлягають обов'язковому вилученню і не пізніше наступного робочого дня передаються на зберігання установам Національного банку України, які зобов'язані прийняти їх на безоплатній основі. Арешт на цінні папери накладається в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

**Старший державний виконавець
відділу державної
виконавчої служби
Диканського РУЮ
С.О. Слинко**

Відводи у виконавчому провадженні

Однією з найважливіших гарантій додержання принципу законності та неупередженості при здійсненні виконавчого провадження є відвід державного виконавця, експерта, перекладача, начальника відділу державної виконавчої служби або всіх державних виконавців.

Відводи у виконавчому провадженні можуть бути реалізовані шляхом:

- поданням заяви сторони виконавчого провадження про відвід державного виконавця, експерта, перекладача, начальника відділу державної виконавчої служби або всіх державних виконавців;
- самовідвід заявлений державним виконавцем, експертом, перекладачем, начальником відділу державної виконавчої служби чи всіма державними виконавцями.

Право на написання стороною виконавчого провадження заяви про відвід передбачено статтею 16 Закону України "Про виконавче провадження", згідно якої державний виконавець, експерт, спеціаліст, оцінювач, перекладач не можуть брати участі у виконавчому провадженні і підлягають відводу, якщо вони є близькими родичами сторін, їх представників або інших осіб, які беруть участь у виконавчому провадженні, або заінтересовані в результаті виконання рішення, або є інші обставини, що викликають сумнів у їх неупередженості.

За наявності підстав для відводу, державний виконавець, експерт, перекладач, начальник відділу державної виконавчої служби, зобов'язані заявити самовідвід. Відвід повинен бути вмотивованим, викладеним у письмовій формі і може бути заявлений у будь-який час до закінчення виконавчого провадження.

Заява про відвід чи самовідвід державного виконавця розглядається начальником відповідного відділу державної виконавчої служби якому підпорядкований державний виконавець, у випадку її задоволення заяви, вноситься відповідна постановою про відвід державного виконавця, а виконавче провадження передається у встановленому порядку іншому державному виконавцеві чи до іншого відділу державної виконавчої служби. При цьому необхідно зазначити, що заява про відвід чи самовідвід розглядається протягом п'яти робочих днів.

Заява про відвід чи самовідвід начальника або всіх державних виконавців відділу державної виконавчої служби вирішується керівником вищестоящего органу державної виконавчої служби.

Необхідно також зазначити, що відвід чи самовідвід може бути заявлено не лише державному виконавцю, а й експерту, спеціалісту, оцінювачу чи перекладачу. Питання ж про їх відвід вирішується державним виконавцем, на виконання в якого перебуває виконавче провадження, по якому було залучено експерта, спеціаліста, оцінювача чи перекладача.

У випадку відмови у заявленому відводі було вноситься постановою про відвід яка, може бути оскаржена особою, що його заявляла. При цьому оскарження постанови обмежене строками, а саме:

- відмова у задоволенні відводу державного виконавця може бути оскаржена до відповідного суду у 10-денний термін;

- відмова в задоволенні відводу експерта, спеціаліста, перекладача може бути оскаржена начальнику відповідного відділу державної виконавчої служби у 10-денний термін.

**Державний виконавець
відділу примусового виконання рішень
управління державної виконавчої служби
ГУЮ у Полтавській області
С.В. Мороз**

Порядок приймання державним виконавцем коштів

Відповідно до Інструкції про проведення виконавчих дій, затвердженої наказом Міністерства юстиції України від 15.12.1999 р. за № 74/5, державні виконавці в процесі виконання рішення можуть особисто за квитанційною книжкою приймати кошти від боржників. При прийманні готівки заповнюється квитанція у двох примірниках, що позначені однією серією та номером. Примірники квитанцій підписуються особисто державним виконавцем. Жодні виправлення, перекреслення сум, дат або прізвищ платників у квитанціях не допускаються. Два примірники неправильно заповненої квитанції анулюються шляхом написання на них чорнилом "злісовано" та залишаються в квитанційній книжці для обліку. Державним виконавцям забороняється отримувати гроші без виписування та видачі квитанції встановленої форми за будь-якими розписками на виконавчих документах, касовими ордерами установ і т.ін.

Отримані за квитанційними книжками суми повинні бути здані державним виконавцем на відповідний депозитний рахунок органу державної виконавчої служби не пізніше наступного робочого дня після їх отримання. Суми, що стягнуті на користь держави після винесення постанови про стягнення виконавчого збору при відсутності витрат на виконання, перераховуються до Державного бюджету України або місцевих бюджетів у порядку, встановленому Державним казначейством України, а 10 відсотків (виконавчий збір) - на депозитний рахунок відповідного відділу державної виконавчої служби. Забороняється державним виконавцям проводити видачу та переказ стягнутих ними сум стягувачам без зарахування на депозитний рахунок державної виконавчої служби.

При зарахуванні коштів на депозитний рахунок державний виконавець негайно складає розпорядження чи розрахунок. При надходженні депозитних коштів особа, що здійснює облік коштів

на депозитному рахунку, повинна негайно повідомити начальника органу державної виконавчої служби від якого боржника чи стягувача надійшли кошти і в якій сумі. Начальник органу державної виконавчої служби на виписці з рахунку Державного казначейства України ставить напис "ознайомлений" і печатку органу державної виконавчої служби.

У разі відсутності відомостей, яким чином провадити виплату коштів, державний виконавець повідомляє стягувачу про наявність належних йому коштів та пропонує йому повідомити шляхи отримання ним коштів. Після цього державний виконавець у разі достатності суми для покриття всіх вимог стягувача готує розпорядження, яким визначає належність указаних коштів та спосіб перерахування (видачі) стягувачу, і яке затверджується начальником органу державної виконавчої служби.

При перерахуванні коштів, які належать стягувачу - юридичній особі, списання коштів із спеціальних реєстраційних рахунків з обліку депозитних сум здійснюється на підставі платіжних доручень, підписаних начальником відповідного органу державної виконавчої служби. Якщо у стягувача - фізичної особи є рахунок в установі банку, то в платіжному дорученні обов'язково вказується, на який рахунок слід перерахувати кошти. При переказі коштів з реєстраційних рахунків поштою начальник відповідного органу державної виконавчої служби підписує доручення, до якого додається перелік стягувачів з указівкою їх адреси та сум переказів.

Ніхто, крім начальника органу державної виконавчої служби або уповноваженої ним особи, який є розпорядником рахунку, не може дати розпорядження про видачу або списання коштів з рахунків.

**Головний спеціаліст ВДВС
ГУЮ
у Полтавській області
М.С. Бойко**

Порядок виплати стягнутих грошових сум

1. Грошові суми, стягнуті з боржника, зараховуються державним виконавцем на відповідний рахунок органу державної виконавчої служби.
2. За письмовою заявою стягувача - фізичної особи чи його представника (за наявності відповідних повноважень) стягнуті грошові суми можуть бути перераховані державним виконавцем на зазначений ним рахунок у банку або в іншій фінансовій установі чи надіслані на адресу стягувача поштовим переказом, що здійснюється за його рахунок, крім переказу аліментних сум.
3. Стягувачу - юридичній особі стягнуті грошові суми перераховуються державним виконавцем у встановленому порядку на визначені стягувачем належні йому рахунки.
4. Грошові суми, стягнуті державним виконавцем до Державного бюджету України або місцевих бюджетів, перераховуються в порядку, встановленому Державним казначейством України.
5. Не допускається виплата стягувачу стягнутих сум готівкою або виплата стягнутих сум іншим особам, які не є стягувачами (крім виплати грошових сум заставодержателю, який не є стягувачем, згідно із статтею 54 Закону України "Про виконавче провадження"). Забороняється використовувати стягнуті з боржників грошові суми, що підлягають виплаті стягувачам, на цілі, не передбачені цією статтею, а також звертати на них стягнення для виплати іншим особам, які не є стягувачами за виконавчими документами, під час примусового виконання яких ці суми стягнута (крім випадків, коли стягувач є одночасно боржником у іншому виконавчому провадженні).
6. У разі якщо державному виконавцю відомий рахунок стягувача, на який необхідно перерахувати стягнуті з боржника кошти, або якщо відповідно до частини другої цієї статті кошти підлягають перерахуванню на адресу стягувача поштовим переказом, то сума виконавчого збору, пропорційна стягнутій сумі, перераховується після перерахування стягувачу належної йому суми. У іншому разі сума виконавчого збору, пропорційна стягнутій сумі, перераховується після надходження стягувачу повідомлення про наявність на відповідному рахунку органу державної виконавчої служби суми коштів, що підлягає виплаті стягувачу.
7. У разі якщо стягнуті з боржника грошові суми не витребувані стягувачем протягом одного року з дня їх зарахування на відповідний рахунок органу державної виконавчої служби, ці суми зараховуються до Державного бюджету України в порядку, встановленому Державним казначейством України.

Грошові суми, одержані від реалізації майна боржника, розподіляються згідно порядку, встановленого законодавством:

1. У першу чергу повертається авансовий внесок сторін та інших осіб на проведення виконавчих дій. Авансування витрат на виконавче провадження здійснюється на підставі статті 48 ЗУ "Про виконавче провадження", згідно з якою стягувач може за погодженням із державним виконавцем внести на депозитний рахунок відповідного відділу ДВС певну грошову суму для здійснення необхідних витрат або для покриття їх частини, якщо інше не передбачено Законом.
2. У другу чергу компенсуються витрати ДВС на здійснення виконавчих дій, не покриті авансовим внеском сторін та інших осіб. Відповідно до статті 45 Закону витратами виконавчого провадження є витрати органів ДВС на організацію та проведення виконавчих дій щодо забезпечення примусового виконання рішень. Витрати виконавчого провадження здійснюються за рахунок коштів Державного бюджету України та коштів виконавчого провадження, які використовуються у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Кошти виконавчого провадження складаються з: а) коштів виконавчого збору, стягнутого з боржника в порядку, встановленому статтею 46 Закону; б) авансового внеску стягувачів на проведення виконавчих дій згідно із статтею 48 Закону; в) стягнутих з боржника витрат на проведення виконавчих дій; г) інших надходжень, що не суперечать законодавству.

До витрат на організацію та проведення виконавчих дій належать кошти, витрачені на:

- 1) перевезення, зберігання і реалізацію майна боржника;
- 2) оплату праці експертів, перекладачів та інших осіб, залучених у встановленому порядку до провадження виконавчих дій;
- 3) поштовий переказ стягувачеві стягнених аліментних сум;
- 4) розшук боржника, його майна або розшук дитини;
- 5) оголошення в засобах масової інформації;
- 6) інші необхідні витрати для забезпечення належної організації виконання рішень органами ДВС.

Відповідно до вимог частини першої статті 43, виконавчий збір стягується пропорційно фактично задоволенним вимогам стягувача. Розподіл грошових сум у черговості, вказаній у частині першій цієї статті, здійснюється в міру їх стягнення.

Сума, що залишилася після повного виконання рішення, використовується на сплату штрафів, накладених на

боржника під час виконавчого провадження. Сума, що залишилася після сплати штрафів, повертається боржникові.

У разі недостатності суми, стягненої з боржника для задоволення всіх вимог за виконавчими документами, ця сума розподіляється державним виконавцем між стягувачами в порядку черговості, встановленої цією статтею:

У першу чергу задовольняються забезпечені заставою вимоги простягнення з вартості заставленого майна.

У другу чергу задовольняються вимоги щодо стягнення аліментів, відшкодування шкоди, заподіяної каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я, а також у зв'язку з втратою годувальника.

У третю чергу задовольняються вимоги працівників, пов'язані з трудовими правовідносинами, після чого задовольняються вимоги щодо збору на обов'язкове державне пенсійне страхування, вимоги щодо виплати наданої адвокатами юридичної допомоги, виплати винагороди, що належить автору за використання його твору, відкриття, винаходу, промислового зразка, на які видано відповідні свідоцтва. Після повного задоволення зазначених вимог задовольняються вимоги громадян із соціального страхування та вимоги громадян про відшкодування збитків, заподіяних їх майну злочином або адміністративним правопорушенням.

У четверту чергу задовольняються вимоги щодо податків і неподаткових платежів до бюджету, вимоги органів страхування з обов'язкового страхування (крім вимог щодо збору на обов'язкове державне пенсійне страхування).

У п'яту чергу задовольняються всі інші вимоги.

Вимоги стягувачів кожної наступної черги задовольняються після повного задоволення вимог стягувачів попередньої черги. У разі недостатності стягненої суми для повного задоволення усіх вимог однієї черги ці вимоги задовольняються пропорційно належній кожному стягувачеві сумі. Вимоги стягувачів щодо виплати заборгованості із заробітної плати задовольняються в порядку календарного надходження виконавчих документів.

Стягнута з боржника сума розподіляється між стягувачами згідно з виконавчими документами, за якими відкрито виконавчі провадження і закінчився встановлений державним виконавцем строк для добровільного виконання рішення, на день зарахування стягнутої суми на депозитний рахунок відділу ДВС.

Головний спеціаліст сектору
аналітики та статистики
УДВС ГУЮ у Полтавській області
М.М. Яковенко

Особливості звернення стягнення на майно боржника - юридичної особи

Відповідно до ст. 2 Закону України "Про виконавче провадження" примусове виконання рішень покладається на державну виконавчу службу, яка входить до системи органів Міністерства юстиції України.

Одним із заходів примусового виконання рішень є звернення стягнення на кошти та інше майно (майнові права) боржника, зокрема боржника - юридичної особи.

Главою 5 Закону України "Про виконавче провадження" передбачено особливості звернення стягнення на майно боржника юридичної особи. Звернення стягнення на майно боржника - юридичної особи здійснюється:

1. У першу чергу стягнення звертається на кошти боржника - юридичної особи. Готівка в національній та іноземній валюті, що перебуває в касах або інших сховищах боржника - юридичної особи, вилучається та зараховується на відповідний рахунок органу державної виконавчої служби, про що складається акт, копія якого вручається представнику боржника - юридичної особи.

У випадку відсутності коштів на рахунках у боржника - юридичної особи стягнення звертається на кошти боржника - юридичної особи, що знаходяться на його рахунках, а також на рахунках, відкритих боржником - юридичною особою через свої філії, представництва та інші відокремлені підрозділи.

Якщо після накладення державним виконавцем арешту на кошти боржника

- юридичної особи у банках чи інших фінансових установах боржник умисно не виконує судові рішення і відкриває нові рахунки у банках чи інших фінансових установах, державний виконавець надсилає відповідним правоохоронним органам матеріали для притягнення винних осіб до кримінальної відповідальності.

Стягнення на кошти, боржника юридичної особи що перебувають на спеціальному рахунку експлуатуючої організації (оператора) відповідно до Закону України "Про впорядкування питань, пов'язаних із забезпеченням ядерної безпеки" не звертається.

2. У другу чергу стягнення звертається на інше майно, належне боржникові або закріплене за ним, у тому числі на майно, що обліковується на окремому балансі філії, представництва та іншого відокремленого підрозділу боржника - юридичної особи (крім майна, вилученого з обороту або обмеженого в обороті) незалежно від того, хто фактично використовує це майно.

Майно боржника юридичної особи арештовується державним виконавцем та реалізовується в наступній черговості:

- у першу чергу - майно, що безпосередньо не використовується у виробництві (цінні папери, легковий автотранспорт, предмети дизайну офісів та інше майно, готова продукція (товари);
- у другу чергу - об'єкти нерухомого майна, верстати, обладнання, інші основні засоби, а також сировина і

матеріали, призначені для використання у виробництві.

При накладенні арешту на нерухоме майно боржника - юридичної особи, частка держави у статутному фонді якої становить не менш як 25 відсотків, чи накладення арешту на майно підприємств-боржників, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави, державний виконавець протягом трьох робочих днів повідомляє центральному органу виконавчої влади, до сфери управління якого належить майно, або Фонду державного майна України про накладення арешту на майно такого боржника та подає відомості про склад і вартість майна, на яке накладено арешт, а також про розмір вимог стягувача.

У разі злиття, приєднання, поділу, виділу, перетворення боржника - юридичної особи стягнення звертається на кошти та інше майно тієї юридичної особи, на яку відповідно до закону покладено відповідальність за зобов'язаннями боржника - юридичної особи.

При ліквідації боржника - юридичної особи виконавчий документ надсилається ліквідаційній комісії (ліквідатору). Виконавче провадження в такому випадку підлягає завершенню, а накладений арешт на майно знімається.

**Державний виконавець
відділу примусового виконання
рішень управління ВДВС
ГУЮ у Полтавській області
С.В. Мороз**

Час провадження виконавчих дій

Примусове виконання рішень судів та інших органів покладається на державну виконавчу службу, яка входить до системи органів Міністерства юстиції України. Здійснюють примусове виконання рішень державні виконавці.

При відкритті виконавчого провадження державний виконавець надає боржнику строк для самостійного (добровільного) виконання рішення суду чи рішення інших органів. У разі ненадання боржником у добровільний строк документального підтвердження повного виконання рішення державний виконавець на наступний день після закінчення відповідних строків розпочинає примусове виконання.

Заходами примусового виконання, відповідно до Закону України "Про виконавче провадження" є:

- звернення стягнення на кошти та інше майно (майнові права) боржника;
- звернення стягнення на заробітню плату (заробіток), доходи, пенсію, стипендію боржника;
- інші заходи, передбачені рішенням.

Відповідно до ст. 29 Закону України

"Про виконавче провадження" - виконавчі дії (у тому числі арешт та опис майна боржника) провадяться державним виконавцем у робочі дні не раніше шостої і не пізніше двадцять другої години, якщо інше не передбачено цією статтею. Конкретний час провадження виконавчих дій визначається державним виконавцем. Сторони виконавчого провадження мають право пропонувати зручний для них час провадження виконавчих дій.

Виконавчі дії в неробочі та святкові дні, встановлені законом, провадяться у час, передбачений частиною першою цієї статті, у разі якщо зволікання неможливе або якщо такі дії не можуть бути проведені в інші дні з вини боржника, на підставі постанови державного виконавця, затвердженої начальником відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець.

Провадження виконавчих дій у нічний час допускається у разі, якщо невиконання рішення створює загрозу життю чи здоров'ю громадян або якщо виконавчі дії, розпочаті до двадцять

другої години, необхідно продовжити, але з наступним повідомленням начальника відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, не пізніше наступного робочого дня після проведення таких дій.

Окремо слід зазначити, що у разі, якщо боржник не впускає у належне йому житлове приміщення чи інше володіння державного виконавця, то своїми діями він умисно не виконує рішення суду чи іншого органу за що передбачена відповідальність, у тому числі й кримінальна. У такому разі Закон надає право державному виконавцеві звертатися до суду та проводити примусове проникнення до житла чи іншого володіння боржника. Витрати на проведення виконавчих дій стягуються із боржника.

**Заступник начальника
Диканського РУЮ-
начальник відділу державної
виконавчої служби
Р.М. Парашак**

Звільнення неповнолітніх від кримінальної відповідальності із застосуванням примусових заходів виховного характеру

Звільнення неповнолітнього від кримінальної відповідальності не є метою, до якої слід прагнути при розгляді будь-якої кримінальної справи. За загальним правилом, будь-яка особа, яка вчинила злочин, повинна понести кримінальну відповідальність. Проте, звільнення неповнолітнього від кримінальної відповідальності із застосуванням примусових заходів виховного характеру дає можливість перевиховати, не допустити вчинення ним злочинів у майбутньому, адже кримінальне покарання не завжди є гарантією того, що особа перестане вчиняти злочин, а навпаки - сприяє цьому.

Примусові заходи виховного характеру до неповнолітніх можуть застосовуватися як один із специфічних видів звільнення від кримінальної відповідальності, коли завдання, що стоять перед Кримінальним кодексом України, можуть бути досягнуті і без застосування найбільш суворих кримінально-правових заходів.

Звільнення від кримінальної відповідальності неповнолітніх із застосуванням примусових заходів виховного характеру допускається із дотриманням комплексу умов, які стосуються особи винного, вчиненого ним злочину, прогнозування його подальшої поведінки. Відповідно до частини 1 статті 97 Кримінального кодексу України умовами такого звільнення є:

- неповнолітня особа. Неповнолітніми вважаються особи, які не досягли 18-річного віку. Коли мова йде про кримінальну відповідальність та покарання неповнолітніх, то має місце виокремлення серед них осіб, які досягли віку, з якого може наставати кримінальна відповідальність. Таким чином, неповнолітніми в кримінальному праві слід вважати осіб, які досягли 16-річного віку, а в ряді випадків 14-річного віку, але яким ще не виповнилося 18 років;
- вчинення вперше злочину невеликої тяжкості. Це означає, що неповнолітній притягнутий до кримінальної відповідальності за злочин, за який законом передбачено покарання у вигляді позбавлення волі на строк до двох років або інше, більш м'яке покарання (наприклад, арешт, виправні роботи, громадські роботи, штраф). Злочин вважається вчинений особою вперше, якщо така особа не має судимості за раніше вчинений злочин;
- можливість виправлення непов-

нолітнього без застосування покарання. Про наявність такої можливості може свідчити щире каяття, добровільне відшкодування заподіяної шкоди, бездоганна поведінка після посягання, втрата зв'язків з попереднім оточенням, яке негативно впливало на неповнолітнього. Застосування такого виду звільнення є правом суду, а не його обов'язком.

Звільнення неповнолітнього від кримінальної відповідальності із застосуванням примусових заходів виховного характеру не є остаточним, воно має два наслідки - позитивний і негативний.

Позитивний має місце тоді, коли неповнолітній сприймає застосування до нього виховні заходи, виконує покладені обмеження, вимоги, обов'язки. Негативний для неповнолітнього наслідок передбачений ч. 3 ст. 97 Кримінального кодексу України і полягає у скасуванні раніше призначених примусових заходів виховного характеру (якщо неповнолітній ухиляється від них) і притягнення його до кримінальної відповідальності.

Суд застосовує до неповнолітнього такі примусові заходи виховного характеру:

- застереження (полягає в осуді поведінки неповнолітнього від імені суду, попередження про неприпустимість порушення закону в подальшому);
- обмеження дозвілля і встановлення особливих вимог до поведінки неповнолітнього (наприклад, обмеження перебування поза домівкою в певний час доби; заборона відвідувати певні місця та інші);
- передача неповнолітнього під нагляд батьків чи осіб, які їх замінюють, чи під нагляд педагогічного чи трудового колективу за його згодою, а також окремих громадян на їхнє прохання;
- покладання на неповнолітнього, який досяг п'ятнадцятирічного віку і має майно, кошти або заробіток, обов'язку відшкодування заподіяння майнових збитків;
- направлення неповнолітнього до спеціальної навчально-виховної установи для дітей і підлітків до його виправлення, але на строк, що не перевищує трьох років.

До неповнолітнього може бути застосовано кілька примусових заходів виховного характеру.

Виконання рішень судів у немайнових спорах

Згідно статті 2 Закону України "Про виконавче провадження" примусове виконання рішень в Україні покладається на державну виконавчу службу, яка входить до системи органів Міністерства юстиції України.

До рішень у немайнових спорах законом віднесено рішення, за якими боржника зобов'язано особисто вчинити певні дії на користь стягувача, або утриматися від здійснення таких дій, зокрема:

- про поновлення на роботі;
- про вселення стягувача;
- про виселення боржника;
- про відібрання дитини;
- інші рішення, за якими боржника зобов'язано особисто вчинити певні дії на користь стягувача чи утриматися від здійснення таких дій.

Особливості виконання рішень, за якими боржник зобов'язаний особисто вчинити певні дії або утриматися від їх вчинення передбачені статтею 75 Закону України "Про виконавче провадження", а саме:

1. Після відкриття виконавчого провадження за виконавчим документом, що зобов'язує боржника вчинити певні дії або утриматися від їх вчинення, державний виконавець перевіряє виконання рішення не пізніше як на наступний день після закінчення строку, встановленого частиною другою статті 25 цього Закону для самостійного виконання рішення. Якщо рішення підлягає негайному виконанню, його виконання перевіряється не пізніше наступного робочого дня після відкриття виконавчого провадження.

2. У разі невиконання зазначених вимог без поважних причин державний виконавець накладає на боржника штраф відповідно до статті 89 цього Закону (державний виконавець вносить постанову про накладення штрафу на боржника - фізичну особу від десяти до двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян; на посадових осіб - від двадцяти до сорока неоподатковуваних мінімумів доходів громадян; на боржника - юридичну особу - від сорока до шістдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян) і не пізніше п'яти робочих днів з дня його накладення повторно перевіряє стан виконання рішення. Якщо рішення не виконано і виконання може бути проведено без участі боржника, державний виконавець організовує виконання відповідно до повноважень, наданих йому законом, та вносить подання (повідомлення) правоохоронним органам для притягнення боржника до відповідальності згідно із законом. При цьому на боржника повторно накладається штраф у порядку, встановленому статтею 89 цього Закону.

3. У разі якщо виконати рішення без участі боржника неможливо, державний виконавець накладає на боржника штраф відповідно до статті 89 цього Закону та вносить подання (повідомлення) правоохоронним органам для притягнення боржника до відповідальності згідно із законом, після чого вносить постанову про закінчення виконавчого провадження, яка затверджується начальником відділу, якому безпосередньо підпорядкований державний виконавець, і повертає виконавчий документ до суду чи іншого органу (посадової особи), що його видав.

4. Державний виконавець під час виконання рішення про заборону вчиняти певні дії або про утримання від вчинення певних дій доводить до відома боржника резолютивну частину такого рішення, про що складає відповідний акт. Після складення акта вноситься постанову про закінчення виконавчого провадження".

Для рішень судів цієї категорії встановлено строк примусового виконання - два місяці (на відміну від майнового, за яким встановлено 6-місячний термін виконання). Виконавчий збір при виконанні рішень у немайнових спорах має фіксований розмір та визначається наступним чином:

- у розмірі сорока неоподатковуваних мінімумів доходів громадян з боржника - фізичної особи;
- у розмірі вісімдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян - з боржника - юридичної особи.

Провідний спеціаліст
Полтавського МУЮ
І.Ю. Рагулін

Старший державний виконавець
О.О. Нездойминога

Перелік нормативно-правових актів, що зареєстровані в Головному управлінні юстиції у Полтавській області протягом I кварталу 2012 року

№ п/п	Дата державної реєстрації номер акта за реєстром	Назва органу, що видав акт, вид, дата прийняття, номер акта	Назва нормативно-правового акта
1	16.01.2012 №1/1810	Головне управління освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації Наказ 06.01.2012 №5	Про затвердження Положення про обласний конкурс читців "Тарасовими шляхами"
2	30.01.2012 №2/1811	Головне управління освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації Наказ 17.01.2012 №29	Про затвердження Положення ппрро проведення обласного конкурсу "На кращий Інтернет-сайт дошкільного навчального закладу"
3	06.02.2012 №3/1812	Управління культури Полтавської обласної державної адміністрації Наказ 01.02.2012 №24	Про затвердження Положення про Відкритий регіональний фестиваль театрального мистецтва "В гостях у Гоголя"
4	06.02.2012 №4/1813	Управління культури Полтавської обласної державної адміністрації Наказ 01.02.2012 №25	Про затвердження Положення про обласний фестиваль "Серце віддане дітям" виконавської майстерності викладачів початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів (шкіл естетичного виховання)
5	06.02.2012 №5/1814	Головне управління освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації Наказ 31.01.2012 №37	Про затвердження Положення про проведення I та II етапів Всеукраїнського конкурсу фахової майстерності серед учнів професійно-технічних навчальних закладів з професії "пекар"
6	06.02.2012 №6/1815	Полтавська обласна державна адміністрація Розпорядження 01.02.2012 №23	Про визнання такими, що втратили чинність, деяких розпоряджень голови обласної державної адміністрації
7	14.02.2012 №7/1816	Головне управління освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації Наказ 31.01.2012 №55	Про затвердження Положення про проведення I та II етапів Всеукраїнського конкурсу фахової майстерності серед учнів професійно-технічних навчальних закладів з професії "монтажник гіпсокартонних конструкцій"
8	17.02.2012 №8/1817	Управління культури Полтавської обласної державної адміністрації Наказ 09.02.2012 №36	Про затвердження Положення про обласний конкурс творчих робіт "Дитинство - це гомін усюди"
9	17.02.2012 №9/1818	Управління культури Полтавської обласної державної адміністрації Наказ 10.02.2012 №39	Про затвердження Положення про обласний конкурс на кращу розробку загальносистемного масового заходу з профорієнтації юнацтва серед центральних та міських бібліотек
10	17.02.2012 №10/1819	Головне управління освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації Наказ 14.02.2012 №73	Про затвердження Положення про проведення обласного конкурсу з образотворчого мистецтва "Барвисте перевесло" серед вихованців позашкільних навчальних закладів
11	27.02.2012 №11/1820	Головне управління освіти і науки Полтавської обласної державної	Про затвердження Положення про проведення обласного конкурсу на кращу презентацію краєзнавчої роботи

		адміністрації Наказ 20.02.2012 №82	"Полтавський дивосвіт"
12	27.02.2012 № 12/1821	Управління культури Полтавської обласної державної адміністрації Наказ 16.02.2012 №43	Про затвердження Положення про обласний конкурс колективів народної хореографії
13	27.02.2012 №13/1822	Управління культури Полтавської обласної державної адміністрації Наказ 16.02.2012 №44	Про затвердження Положення про обласний конкурс композиторів "Душа землі Полтавської"
14	27.02.2012 №14/1823	Управління культури Полтавської обласної державної адміністрації Наказ 16.02.2012 №45	Про затвердження Положення про обласний огляд-конкурс любительських об'єднань та клубів за інтересами закладів культури "Візерунки жіночого дозвілля"
15	29.02.2012 №15/1824	Управління культури Полтавської обласної державної адміністрації Наказ 23.02.2012 №48	Про затвердження Положення про обласний конкурс народно-сценічного танцю "Джерела надії" учнів мистецьких та загальноосвітніх навчальних закладів, аматорських дитячих колективів
16	29.02.2012 №16/1825	Управління культури Полтавської обласної державної адміністрації Наказ 23.02.2012 №49	Про затвердження Положення про обласний телешоу конкурс дитячої пісні і танцю "Естрадна веселка" учнів мистецьких та загальноосвітніх навчальних закладів, студій, гуртків
17	14.03.2012 №17/1826	Управління культури Полтавської обласної державної адміністрації Наказ 02.03.2012 №54	Про затвердження Положення про обласний літературний конкурс Першої книги "Моєму маленькому братикові, сестричці"
18	14.03.2012 № 18/1595	Інспекція державного технічного нагляду Полтавської обласної державної адміністрації Наказ 07.03.2012 № 21-в	Про визнання такими, що втратили чинність, наказів Інспекції державного технічного нагляду
19	26.03.2012 №19/1828	Полтавська обласна державна адміністрація Розпорядження 09.02.2012 № 35	Про затвердження Стандарту адміністративної послуги з державної реєстрації іноземних інвестицій
20	26.03.2012 № 20/1829	Головне управління освіти і науки Полтавської обласної державної адміністрації Наказ 16.03.2012 № 140	Про затвердження Положення про проведення обласного огляду-конкурсу "Популярні енциклопедії робітничих професій"

Відділ правової роботи, правової освіти та державної
реєстрації нормативно - правових актів
Головного управління юстиції
у Полтавській області

На шляху нормативного забезпечення впровадження Закону України "Про державну службу"

З метою реалізації нового Закону України "Про державну службу", на виконання Національного плану дій на 2012 рік щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010-2014 роки "Заможне суспільство, конкурентоспроможна економіка, ефективна влада", затвердженого Указом Президента України від 12.03.2012 № 187/2012, та Плану організації підготовки проектів актів, необхідних для забезпечення реалізації Закону України від 17 листопада 2011 р. № 4050-VI, схваленого на засіданні Кабінету Міністрів України 28 лютого 2012 року, Нацдержслужбі України необхідно розробити та затвердити 11 порядків та розробити 11 проектів постанов Уряду.

Для реалізації цих завдань у Нацдержслужбі України було створено робочі групи, до яких залучено фахівців профільних міністерств та відомств, експертів недержавних організацій, представників проектів технічної допомоги.

На сьогодні розроблено 9 проектів наказів та 2 проекти постанов Уряду. Ці проекти були обговорені на засіданнях Ради керівників кадрових служб центральних органів виконавчої влади за участі усіх органів державної влади (14 лютого, 15 березня), Громадської ради (13 березня), колегії Нацдержслужби України (16 березня). За підсумками обговорення були надані рекомендації. До опрацювання проектів згаданих документів також долучилися експерти канадсько-українського проекту "Реформа управління персоналом на державній службі в Україні" (20 - 24 лютого) та проекту Twinning (перша декада березня).

Для забезпечення участі громадськості в цьому процесі проекти нормативних актів були розміщені на офіційному веб-сайті Нацдержслужби України в рубриці "Впровадження Закону України "Про державну службу (нова редакція)".

В результаті цієї роботи Нацдержслужба отримала значну кількість суттєвих зауважень та конкретних пропозицій до положень проектів.

Новою редакцією Закону України "Про державну службу" встановлено єдині процедури прийняття на державну службу незалежно від статусу органу та посади, за винятком особливостей призначення на посади державної служби групи I (тобто, посади керівника, заступників керівника державного органу, членів державного колегіального органу, юрисдикція яких поширюється на всю територію України, та їх апарату, органу влади АР Крим, голови, заступників голови місцевої державної адміністрації). Частиною 5 статті 20 Закону передбачається

затвердження типового порядку проведення конкурсу на заняття посад державної служби:

1. Розміщення оголошення про проведення конкурсу на своєму офіційному веб-сайті та поширення через інші офіційні засоби масової інформації не пізніше ніж за місяць з дня отримання.
2. Проведення спеціальної перевірки стосовно осіб, які претендують на зайняття посад уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, відповідно до статті 11 Закону України "Про засади запобігання і протидії корупції."
3. Проведення конкурсу шляхом складання іспитів (тестування) та проходження співбесіди.

Зростає роль співбесіди - як етапу проведення конкурсу, що проводиться з метою виявлення відповідності профілів компетентності кандидатів на зайняття посад державної служби. Цей етап дозволяє керівнику державного органу виявити, крім знань законодавства про державну службу, ще й особисті та професійні якості майбутнього працівника.

Частиною 2 статті 20 нової редакції Закону України "Про державну службу" передбачається визначення Порядку ведення та зберігання особових справ державних службовців. Окрім документів, передбачених діючим Порядком, затвердженим постановою КМУ від 25.05.1998 № 731, особова справа має містити:

1. Письмову згоду на проведення спеціальної перевірки.
2. Довідку про результати спеціальної перевірки (затверджена Указом Президента України від 25.01.12 № 33).
3. Медичну довідку про стан здоров'я.
4. Заяву щодо незгоди державного службовця на продовження проходження державної служби у зв'язку із зміною істотних умов.
5. Медичний висновок щодо неможливості виконання державним службовцем службових обов'язків за станом здоров'я відповідно до пункту 2 статті 42 Закону, порядок надання якого визначається разом з МОЗ та Нацдержслужбою України.

Частиною 5 статті 29 нової редакції Закону України "Про державну службу" передбачено затвердження Типового порядку оцінювання службової діяльності державних службовців, яке проводитиметься з метою визначення якості виконання посадових обов'язків, результативності та ефективності служби, а також планування кар'єри, виявлення необхідності підвищення рівня професійної компетентності державних службовців, стимулювання результативної діяльності.

Підвищення рівня професійної компетентності державних службовців прово-

диться у відповідних вищих навчальних закладах шляхом підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації за професійними програмами, за програмами спеціальних курсів, тематичних семінарів, тренінгів, стажування або в інших інноваційних формах. При цьому:

1. Організацію підвищення рівня професійної компетентності забезпечує керівник державної служби в державному органі у межах запланованих витрат.
2. Підвищення рівня професійної компетентності державних службовців проводиться у разі потреби, але не рідше одного разу на 3 роки (у діючому Законі - раз на 5 років).
3. Закон передбачає підвищення рівня професійної компетентності державних службовців, які вперше призначені на посаду державної служби в перший рік з дня їх призначення за професійною програмою.

Головним вищим навчальним закладом у підвищенні рівня професійної компетентності державних службовців, у тому числі підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації, підготовки фахівців у сфері державного управління є Національна академія державного управління при Президентові України.

Управління підвищенням рівня професійної компетентності державних службовців здійснюється Нацдержслужбою України разом з Національною академією та органами, на які поширюється дія Закону України "Про державну службу" і яким підпорядковані відповідні навчальні заклади, у межах їх повноважень.

Вимоги до рівня професійної компетентності визначаються відповідальним працівником служби персоналом разом із керівником підрозділу, в структурі якого передбачена згадана посада, на підставі аналізу інформації про зміст виконуваної роботи. Вимоги до рівня професійної компетентності осіб, які претендують на зайняття посади державного службовця, можуть переглядатися не частіше, ніж один раз на рік.

Статтею 28 Закону України "Про державну службу" передбачається затвердження Типових правил внутрішнього службового розпорядку в державному органі, органі влади Автономної Республіки Крим або їх апараті.

Типові правила визначають:

1. Основні положення щодо режиму роботи державного службовця, перебування його в державному органі, у тому числі у вихідні, святкові та неробочі дні, після закінчення робочого часу.
2. Порядок доведення до відома службових документів, загальних інструкцій з охорони праці та протипожежної безпеки.

3. Порядок повідомлення державним службовцем про свою відсутність на службі.

4. Порядок прийняття та передачі справ та інші положення.

Правила є загальнообов'язковими для всіх державних службовців. У випадку їх порушення державний службовець буде нести дисциплінарну відповідальність, передбачену статтею 52 Закону України "Про державну службу".

Підставами для припинення державної служби у зв'язку з обставинами, що склалися незалежно від волі сторін, є неможливість виконання державним службовцем службових обов'язків за станом здоров'я при наявності медичного висновку згідно статті 42 нової редакції Закону України "Про державну службу". Порядок визначає процедуру видачі закладами охорони здоров'я Медичного висновку про неможливість виконання державними службовцями службових обов'язків за станом здоров'я, форма № 134/о. Медичний висновок видається державному службовцю за результатами проведення щорічного профілактичного та/або поза-

чергового (за направленням керівника суб'єкта призначення) медичного огляду у разі встановлення медичною комісією стану здоров'я, що перешкоджає виконанню його службових обов'язків.

Видачу Медичного висновку здійснює медична комісія відповідного закладу охорони здоров'я, в якому проводиться медичне обстеження.

Керівник суб'єкта призначення при неможливості державним службовцем виконувати свої службові обов'язки за станом здоров'я, направляє його до закладу охорони здоров'я для проходження медичного огляду. Метою направлення є встановлення фізичної і психофізіологічної придатності державного службовця до виконання його службових обов'язків.

Члени медичної комісії відповідають в установленому законодавством порядку за об'єктивне, неупереджене прийняття рішень та встановлення діагнозів при проведенні медичних оглядів.

Контроль за порядком проведенням медичних оглядів здійснює Міністерст-

во охорони здоров'я України.

Направлення на медичні огляди, їх фінансування, а також оперативний контроль за недопущенням до роботи державних службовців, які не пройшли своєчасно медичний огляд, чи тих, що мають протипоказання до роботи за певною професією, здійснюються керівником суб'єкта призначення в якому перебуває державний службовець

З метою отримання зауважень та пропозицій від центральних та місцевих органів виконавчої влади були надіслані відповідні листи з проханням організувати обговорення проектів нормативних актів. Пропозиції щодо удосконалення проектів можна направляти на адресу Нацдержслужби або на адресу Управління державної служби Головного управління державної служби України в Полтавській області.

**Матеріали надано
Управлінням державної служби
Головного управління державної
служби України
у Полтавській області**

Спеціальна перевірка щодо осіб, які претендують на зайняття посад, пов'язаних із виконанням функцій держави або місцевого самоврядування

25 січня 2012 року Президентом України Віктором Януковичем підписано Указ № 33/2012 "Про Порядок організації проведення спеціальної перевірки відомостей щодо осіб, які претендують на зайняття посад, пов'язаних із виконанням функцій держави або місцевого самоврядування". Указ підписано відповідно до статті 11 Закону України "Про засади запобігання і протидії корупції".

Спеціальній перевірці підлягають відомості щодо осіб, у тому числі відомості подані особисто, які претендують на зайняття посад, пов'язаних із виконанням функцій держави або місцевого самоврядування, зазначених у пункті 1 частини першої статті 4 Закону України "Про засади запобігання і протидії корупції", а саме: державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування; військових посадових осіб Збройних Сил України; осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ; осіб начальницького складу податкової міліції; посадових та службових осіб органів прокуратури, Служби безпеки України, дипломатичної служби, митної служби, державної податкової служби; посадових та службових осіб інших органів державної влади (крім кандидатів на пост Президента України, кандидатів у народні депутати України, кандидатів у депутати Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та на

посади сільських, селищних, міських голів). Спеціальна перевірка відомостей про кандидатів на посаду судді здійснюється з урахуванням вимог Закону України "Про судоустрій і статус суддів".

Спеціальна перевірка проводиться у п'ятнадцятиденний строк керівником органу державної влади, органу місцевого самоврядування за письмовою згодою кандидата, яка подається разом із заявою про призначення. У разі ненадання претендентом згоди на перевірку остання стосовно нього не проводиться. У цьому випадку й питання щодо призначення такого кандидата на посаду не розглядається.

Після одержання письмової згоди особи, яка претендує на зайняття посади, керівник органу державної влади або органу місцевого самоврядування не пізніше наступного дня надсилає запит про перевірку відомостей щодо особи, яка претендує на зайняття відповідної посади, до відповідних органів державної влади, до компетенції яких належить проведення спеціальної перевірки відомостей.

Спеціальна перевірка проводиться:

- Міністерством внутрішніх справ України - щодо відомостей про притягнення особи до кримінальної відповідальності, наявність судимості, її зняття, погашення, про застосування до кандидата адміністративних стягнень за корупційні правопорушення;

- Міністерством юстиції України - щодо наявності у Єдиному державному реєстрі осіб, які вчинили корупційні правопорушення, відомостей про кандидата;

- Державною податковою службою України - щодо достовірності відомостей, зазначених у декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за минулий рік;

- Міністерством охорони здоров'я України - щодо відомостей про стан здоров'я кандидата;

- Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України - щодо освіти, наявності у кандидата наукового ступеня, вченого звання;

- Державною міграційною службою України - щодо відомостей про громадянство.

Якщо в результаті перевірки з'ясується, що претендент подав неправдиві відомості, то йому відмовлять у призначенні на бажану посаду. А про цей факт повідомлять правоохоронні органи для реагування в установленому законом порядку.

У разі переведення кандидата на іншу посаду у межах одного і того ж органу державної влади чи органу місцевого самоврядування спеціальна перевірка щодо нього не проводиться.

**Провідний спеціаліст
Шишацького РУЮ
С.А. Макаренко**